

Cu gândul spre viitor

de acad. N. N. Semionov
(pag. a 4-a)

La o bază de rachete

de Viktor Ușakov
(pag. a 6-a)

Veac nou

ORGAN AL CONSILIULUI GENERAL A. R. L. U. S.

ROADELE MUNCII

E vremea secerișului, e vremea când roadele livezilor dau în pirg unele după altele, e vremea plecărilor mai masive în concediu pentru cei mari și a vacanței pentru elevi și studenți. E o vară frumoasă care vestește o toamnă îmbelșugată. Dar nu numai pământul rodește. Și truda omului dă rod, rod bogat.

E un sentiment pe care-l încearcă, desigur, orice om al muncii de pe meleagurile patriei noastre. Căci oricine înțelege sensul nollor măsuri luate în răstimp de câteva zile de partid și guvern; mai întâi îmbunătățirea salarizării cadrelor tehnice, economice și de cercetare științifică — ale căror venituri din salarii sporesc cu un miliard de lei și apoi, duminică trecută, reducerea prețurilor de vânzare la peste 1.100 de sortimente de articole de larg consum, ceea ce aduce populației un nou câștig de un miliard de lei. Sint măsuri care trebuie înțelese, și sint înțelese, în cadrul general al politicii statului nostru democrat popular de sporire consecventă a nivelului de trai al omului muncitor. Căci știm bine, nu e așa? Rînd pe rînd au fost sporite salariile muncitorilor, inginerilor și tehnicienilor, cadrelor didactice, medicilor și funcționarilor, s-a introdus alocația de stat pentru copil, a fost desființat sau simțitor redus impozitul pe salarii, s-au făcut, între 1955—1959, câteva importante reduceri de prețuri și în același timp au crescut cheltuielile statului pentru satisfacerea gratuită ori cu plată redusă a diverselor nevoi social-culturale ale populației.

Așa încît, cînd duminică trecută, coloanele de cifre ale ultimei Hotărîri au fost parcurse în întreaga țară cu priviri bucuroase și simțămînte de legitimă mulțumire, fiecare om al muncii a avut tot dreptul să gîndească: „Muncim mai bine, trăim mai bine“, „Partidul ne călăuzește spre o viață tot mai frumoasă“, „Cu aceiași bani putem cumpăra mai multe“.

Da, lucrurile se leagă. Singurul drum spre o viață îmbelșugată este creșterea producției și a productivității muncii, reducerea prețului de cost și îmbunătățirea calității produselor, introducerea progresului tehnic în toate ramurile economiei naționale. Oamenii muncii au avut din nou prilejul să se încredințeze de justetea politicii partidului, conducător înțelept și clarvăzător al poporului nostru. Munca însuflețită cu care colectivele întreprinderilor au trecut chiar din primele zile ale anului la îndeplinirea sarcinilor planificate s-a soldat cu sporirea producției industriale și agricole, cu obținerea de economii peste cele prevăzute, cu realizarea planului pe primul semestru al anului cu două și trei săptămîni mai înainte, iar toate acestea la un loc au făcut posibile noile reduceri ale prețurilor de vânzare la un mare număr de bunuri de consum.

Se înțelege că o asemenea interdependență între rezultatele eforturilor și creșterea nivelului de trai nu poate fi concepută decît într-un stat socialist, unde fructul activității milioanei de oameni care muncesc nu merge să îngroașe buzunarele profitorilor și exploatorilor, ci se întoarce, sub diferite forme, la ei înșiși. De aceea, fiecare măsură care duce la creșterea nivelului de trai este la rîndul ei un puternic imbold pentru cei ce muncesc de a lupta cu mai multă însuflețire pentru noi succese, pentru noi izbîzni pe frontul pașnic al construcției socialiste.

Recentele măsuri ale partidului și guvernului vor avea astfel drept rezultat o și mai sporită activizare a energiei creatoare a maselor, vor însemna un nou stimulent pentru transpunerea în viață a hotărîrilor celui de-al III-lea Congres al partidului.

E timp frumos!
E soare pe cer, ca și în inimi!

VEAC NOU

Cu aceeași pasiune ca și cei mari...

Anul XVI — 29 Iulie 1960

12 PAGINI, 1 LEU

30
(802)

brevele dar

New York — Blijne-Borisovskoe

Vera Dreiser, nepoata celebrului scriitor american Theodore Dreiser, care locuiește acum la New York a trimis recent bibliotecii din satul Blijne-Borisovskoe, regiunea Gorki, 15 fotografii rare ale unchiului ei. Iată istoricul acestui dar.

În 1927, Theodore Dreiser a făcut o călătorie de șase săptămâni prin Uniunea Sovietică. Printre multele localități pe care le-a vizitat a fost și satul Blijne-Borisovskoe din gubernia Nijegorodsk.

Călătoria a produs asupra scriitorului o impresie extrem de puternică. Pe atunci circulau tot soiul de calomnii și scorneli pe seama tinărului stat sovietic. Și deodată a apărut cartea „Dreiser privește Rusia” — alcătuită din 18 reportaje despre ceea ce a văzut scriitorul în U.R.S.S.

„Ce greșită e părerea că Rusia e slabă — scria Dreiser. — Câtă ignoranță! Ce nebunie!” Scriitorul a fost impresionat de oamenii sovietici, de spiritul lor de abnegație, de „...sentimentul încrederii care înlocuiește năzuința neliniștită, bolnăvicioasă spre lucruri pe care aici (în America — N.R.) nu vi se îngăduie să le stăpiniți”.

Împărtășindu-și impresiile despre orânduirea de stat sovietică, Dreiser a declarat: „...Rusia va deveni, probabil, cea mai puternică putere economică din lume... În Rusia, ca în nici o altă țară vor apărea lucruri mărețe ce țin atât de viața spirituală cât și de cea practică...”

De atunci au trecut treizeci de ani. Micul sat din regiunea Gorki a devenit un colhoz bogat, dezvoltat din punct de vedere cultural. Dar și astăzi locuitorii satului Blijne-Borisovskoe își amintesc de vizita oaspetelui american, îi cunosc opera și-l apreciază ca scriitor. Recent, la Blijne-Borisovskoe a avut loc o adunare la care colhoznicii au hotărât să facă demersuri pentru ca biblioteca satului să poarte numele lui Theodore Dreiser...

Aflind de această inițiativă, Vera Dreiser a trimis un dar colhoznicilor admiratori ai talentului marelui scriitor american.

I. Sergheeva

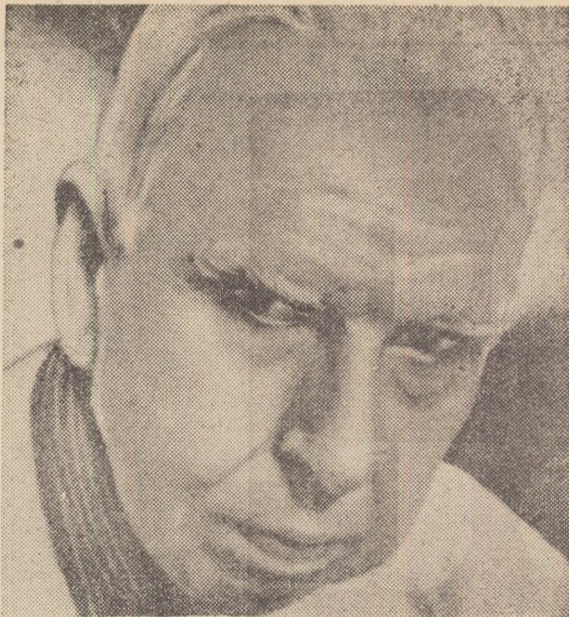
Interes pentru problemele Africii

În octombrie 1959, „în vederea unui studiu profund și variat al noilor probleme politice și economice ale continentului african, ca și a istoriei și culturii popoarelor din Africa” — în cadrul Academiei de Științe a U.R.S.S. a fost creat Institutul pentru Africa.

Cultura originală și istoria bogată a popoarelor din Africa au atras de altfel mai de mult atenția oamenilor de știință și a opiniei publice din Rusia. Savanții sovietici continuă cele mai bune tradiții ale africanisticii ruse. Din 1917 pînă în 1945 în U.R.S.S. au apărut 113 lucrări despre Africa, iar din 1946 pînă în 1959 — peste 150 de cărți și broșuri. În acest sens trebuie menționată în primul rînd monografia colectivă „Popoarele Africii” sub redacția prof. D. A. Oiderogge, doctor în științe istorice și a doctorului în științe istorice I. I. Potehin.

Institutul pentru Africa al Academiei de Științe a U.R.S.S. are trei secții: secția de istorie, secția de probleme actuale și secția de informații. Planul de tipărituri pentru anii 1960—65 este extrem de vast. El prevede, între altele, publicarea unei lucrări de istorie a statelor din bazinul Congo, de A. S. Orlova, a unei monografii despre Sudan de S. P. Smirnov. O atenție deosebită este acordată în acest plan luptei pentru independență dusă de popoarele africane în sec. XIX și în zilele noastre.

Se prevede de asemenea editarea, sub conducerea lui I. I. Potehin, a unei culegeri de articole intitulată: „Problemele luptei ideologice pe continentul african”. În cadrul Institutului se va studia cu multă grijă cultura popoarelor din Africa.

Theodore Dreiser
(Fotografie trimisă bibliotecii din Blijne-Borisovskoe de nepoata scriitorului).

La ce lucrează dramaturgii sovietici

Revista „Teatr” a inițiat printre dramaturgii sovietici o anchetă cu tema: „La ce piesă lucreați?”

Anatoli Sofronov, a cărui piesă „Bucătăreasa”, s-a jucat cu mult succes la Moscova în stagiunea trecută, scrie o continuare a ei. Personajele sînt aceleași.

La rîndul lui, drama, turgul ucrainean Vadim Sobko a arătat: „Mă interesează mai ales dezvoltarea spirituală a omului sovietic, transformările din conștiința lui, dezvoltarea celor mai bune sentimente comuniste. Lucrez la o nouă comedie, consacrată tinerei generații de muncitori din țara noastră”.

M. Șatrov a declarat: „Am terminat recent piesa „Continuare”. Acțiunea se petrece pe șantierul căii ferate Abakan-Taișet. Mi-am propus să urmăresc cum se transformă astăzi psihologia maselor populare, ce procese ireversibile s-au petrecut în acest sens în ultimii ani”.

Lev Șeinin a arătat: „În scurt timp am să termin piesa „Vremuri de pace”, cu o temă din viața publică internațională. Acțiunea se petrece în Uniunea Sovietică, Berlin și R.F.G. Spre deosebire de comedia mea anterioară „Nepotul regelui”, piesa „Vremuri de pace” e o dramă”.

„Cu noua mea piesă „Pentru cel dragi” — a arătat V. Lavrentiev — își va deschide, probabil, vîntoarea stagiune teatrul „Krasnij fakel” (Făclia roșie) din Novosibirsk. În același timp piesa va fi jucată și de teatrul „N. V. Gogol” din Moscova. Drama „Pentru cel dragi” e consacrată tineretului nostru”.

„Deocamdată nu pot să spun care va fi titlul noii mele piese — a declarat G. Mdivani. Lucrarea e consacrată locuitorilor Moscovei, muncitorilor dintr-o uzină”.

Turnee și lauri

O știre din presa sovietică.

Un grup de artiști din Moscova, printre care se află soliști de la „Bolșoi Teatr”, artiști emerși și laureați ai ultimelor concursuri internaționale, a părăsit zilele acestea capitala Uniunii Sovietice pentru a întreprinde un turneu îndepărtat...

Pînă aici, informația pare a nu avea nimic deosebit, intrucît turneele artiștilor sovietici în toate colțurile lumii au devenit de mult un lucru obișnuit. Dar faptul apare brusc în toată semnificația sa majoră, dacă adăugăm că ținta acestui turneu este insula Spitzberg, situată dincolo de cercul polar. Pentru ei, pentru mînerii din îndepărtata insulă înghețată, au întreprins artiștii Moscovei această călătorie oboșitoare. Căci în accepția artistului sovietic, arta este un bun al oamenilor muncii, de care nici distanța, nici vitregiile naturii nu trebuie să-i priveze.

„Sabia lui Damocles”

Piesa de succes a Teatrului de satiră.

Autor:
Nazim
Hikmet.

Piesa lui Hikmet e o chemare la luptă, pentru ca spectrul bombeii atomice să nu mai umbrească liniștea, dorința de fericire a omenirii.

...Dinspre colțul întunecat al scenei răzbate pînă la spectatori un zumzet de motor care se aude din ce în ce mai puternic, din ce în ce mai aproape... Undeva, sus, parcă deasupra norilor, zboară un avion. Arhitectul și tinăra-i soție incremenesc de groază. Deodată se așterne o liniște adîncă. O lumină orbitoare inundă scena, iar în încăpere își face apariția pilotul A. B.: „Nu pot să mă fac părtaș la o asemenea crimă, nu pot să arunc o bombă atomică peste cărucioarele cu copii și coșurile cu flori! Se va așii oare altul care să săvîrșească totuși crima asta!” — strigă pilotul alarmat, aproape scos din minți.

Cu această scenă se termină noua piesă de teatru a lui Nazim Hikmet „Sabia lui Damocles”, care se joacă cu mare succes la Teatrul de satiră din Moscova.

Mesajul poetului poate fi descifrat din însuși titlul piesei; așa cum odinioară sabia tiranului din Siracuză atîrna deasupra capului lui Damocles, astăzi, asupra lumii pîndeste amenințătoare primejdia unui război atomic.

Scenă din „Sabia lui Damocles”

● Editura de stat pentru literatură din Moscova a publicat recent un volum intitulat „I. Iif și E. Petrov” de A. Vulis. Lucrarea face cunoscută cititorilor biografia autorilor romanelor „Douăsprezece scaune” și „Vițelul de aur”, prezintă începuturile activității lor literare și munca comună a scriitorilor la cele două romane.

● Timp de trei luni, în orașele Montreal, Ottawa și Toronto din Canada a fost deschisă o expoziție sovietică de artă cuprinzînd 167 de lucrări de pictură și grafică. Expoziția s-a bucurat de mare succes, fiind vizitată de aproximativ 64.000 de persoane.

● Cu prilejul aniversării a 950 de ani de la întemeierea orașului Iaroslavl, Filarmonica din localitate a interpretat, în primă audiție, cantata „N. A. Nekrasov” de compozitorul N. Grunski. Libretul, datorat lui V. Rimașevski, e scris pe motive din lucrările marelui poet democrat rus.

● Teatrul de operă din Hannover — R. F. Germană — a prezentat recent în premieră „Cneazul Igor”.

● Treizeci și trei de lucrări executate de studenții școlii superioare de artă industrială din Moscova, sînt destinate să împodobească Palatul pionierilor de pe Colinele Lenin din Moscova. Pentru lucrarea intitulată „Valorificarea Nordului sovietic”, studentul V. Tkacenko a vizitat Norvegia, Groenlanda și a călătorit cu un vas de pescari de la Murmansk pînă la Vladivostok. Materialul cules stă la baza acestor lucrări care va ocupa 39 de metri în muzeul Palatului pionierilor.

● Concerțele date în Noua Zeelandă de cîntărețul Dmitri Gnatiuk de la Teatrul academic de operă și balet din Kiev s-au bucurat de mult succes. Din Noua Zeelandă cîntărețul sovietic a plecat în Australia — la Sidney și Melbourne.

● Academia națională americană de artă și știință a înregistrării sunetului i-a acordat lui Emil Ghilels cea mai înaltă distincție pentru cea mai bună interpretare clasică a unui concert instrumental acompaniat de orchestră. Emil Ghilels a interpretat Concertul nr. 2 de Brahms, înregistrat în acompaniamentul orchestrei simfonice din Chicago.

● Institutul de orientalistă al Academiei de Științe din Azerbaidjan face o anchetă internațională asupra operii lui Șirvani, celebru geograf, istoric, filozof și poet. Recent, Institutul a primit din Anglia microfilmul unicului exemplar al prețioasei lucrări a scriitorului: „Hadatq Asl-jaha”. Lucrarea, terminată în 1827, cuprinde multe amănunte despre istoria, geografia, economia, literatura și arta Chinei medievale, despre India, Iran, Afganistan și alte țări din Orient.

● Fondurile Muzeului de stat „L. N. Tolstoi” din Moscova s-au îmbogățit recent cu un număr de lucrări ale marelui scriitor traduse în limba hindu și editate în India între 1955—1959. E vorba de un dar făcut de doctorul Rajendra Prasad, președintele Republicii India, care a vizitat recent muzeul. „Această vizită — a notat Rajendra Prasad în cartea de aur a muzeului — a fost extrem de interesantă pentru mine, deoarece am citit mult despre Tolstoi și am aflat multe lucruri despre el de la Mahatma Gandhi”.

VEAC NOU

ORGAN AL CONSILIULUI GENERAL
A.R.L.U.S.

Redacția și administrația: București,
Str. Ion Ghica, 5 telefon 13.03.10.

ABONAMENTE:
pe 3 luni, 10 lei; pe 6 luni, 20 lei;
pe un an 40 lei.

„RB-47” și turiștii americani

Era într-o vineri seara, Directorul hotelului „Moskva” făcea un ultim raid prin camerele destinate turiștilor americani așteptați să sosească dintr-o clipă în alta, pentru a se încredința că totul e în ordine. Străbătea încăperile elegante și se gîndea: „Hotelul nostru a găzduit anul ăsta peste 5000 de turiști americani. Se pare că se simt bine la noi”...

Tot vineri seara, în șase cinematografe moscovite rulau filme americane: „Lily”, „Vacanță la Roma”, „Enrico Caruso”, „Rapsodia”. În fața caselor de bilete aștepta lume multă. Toate biletele erau vîndute.

Și tot în aceeași seară, grupul de economiști americani, care întreprinde o lungă călătorie prin țară începînd încă de la jumătatea lunii iunie, se afla la Kiev, într-o excursie pe malul Niprului. La aceeași oră, la Ministerul Culturii al U.R.S.S. sosea telegrama eminentului scriitor american Mitchell Wilson: „Sosesc la 5 iulie. Rămîn șase săptămîni”, Wilson adună materia pentru un nou roman cu tema: colaborarea dintre oamenii de știință americani și sovietici.

Dar în aceeași seară de vineri, s-a petrecut și ceaștă intimplare: pe un aeroport militar de pe peninsula Kola, la frontiera de nord a Uniunii Sovietice s-a dat alarma. Pe ecranele radar a apărut imaginea unui avion necunoscut care continua să se apropie de graniță. Căpitanul Poliakov a decolat îndată cu avionul lui... Ceea ce a urmat e bine cunoscut de toată lumea.

Aș dori foarte mult să știu: ce gîndesc turiștii americani găzduiți la hotelul „Moskva” despre politica guvernului lor? Ce gîndesc miile de spectatori sovietici ai filmelor americane? Cum privesc economiștii americani acest incident și care-i părerea lui Mitchell Wilson în legătură cu cele intimplate? S-ar putea scrie mult despre toate astea, chiar și în carte, care să vorbească despre sentimentele americanilor aflați în oșpeție la ruși, despre sentimentele rușilor care îl răsplătesc cu ovații furtunoase pe Van Cliburn și pe de altă parte trimite sute de telegrame căpitanului Poliakov, exprimîndu-și recunoștința pentru că și-a îndeplinit cu cinste dificila-i misiune, despre maturitatea politică a acestui popor care urăște indivizi de teapa lui Powers, Mc Cone și Almsed, dar nu-i identifică cu cealaltă Americă.

Cît respect se cuvine unui astfel de popor care știe să facă atît de nete delimitări!

Deși pătrunderea pe teritoriul sovietic a bombardierului spion cu șase motoare n-a provocat aici o surpriză deosebită — după evenimentele din mai, nimeni nu mai dă crezare declarațiilor lui Eisenhower — indignarea provocată de această politică agresivă a atîns un nou punct culminant. Iar cînd cineva nu-ți mai inspiră încredere, faptele lui, oricare ar fi nu te mai pot dezamăgi. De aceea cele petrecute la 1 iulie sînt privite aici ca o confirmare a justetei concepției că trebuie să te bizui în primul rînd pe vigilența propriilor tale forțe armate.

Dacă te afli în aceste zile la Moscova nu poți să nu te simți preocupat și de un alt gînd, pe care N. S. Hrușciov l-a exprimat la recenta conferință de presă: Noi avem oricînd posibilitatea să-i dăborim pe intruși, și vom face acest lucru și pe viitor. Lucrul principal este, însă, interzicerea zborurilor. Dar asta nu depinde numai de Uniunea Sovietică. Nici protestele, nici argumentele dictate de rațiune, nici chiar jertfele ome-nești nu împiedică Pentagonul și Casa Albă să se joace cu soarta lumii. Ele pot semna primejdia, pot avertiza, dar pentru a-i ține în friu pe aventurieri e nevoie în primul rînd de acțiunea hotărîtă a înseși popoarelor din țările capitaliste, de protestul lor. La 1 iulie și-a dovedit pe deplin justetea ideea enunțată recent la consfătuirea partidelor comuniste și muncitorești de la București că unitatea și forța țărilor socialiste, alături de lupta forțelor păcii din țările imperiale, reprezintă premiza de bază a coexistenței pasnice dintre cele două sisteme, principala premiză a înlăturării războaielor.

Continuarea zborurilor în scopuri de spionaj, pregătirile în vederea reluării provocărilor cu U-2, acțiunile avioanelor americane împotriva vaselor sovietice în apele internaționale și atitudinea nerușinată a S.U.A. față de protestele Uniunii Sovietice, — toate acestea laolaltă ne dau o imagine clară a unui regim care nu din ușurință ci în mod deliberat își asumă riscurile politicii sale, și, mai mult decît atît, le provoacă. Așa gîndesc moscoviții despre ultimele evenimente. Dar ar putea oare cineva să gîndească altfel? În același timp, însă, ei se cred îndreptățiți să aștepte cu atît mai mult de la cealaltă Americă, de la America Cliburnilor și Wilsonilor, a majorității turiștilor ce vizitează U.R.S.S.

Gunter Leuschner
correspondentul lui
„Berliner Zeitung”

Federația internațională de comandă automată (I.F.A.C.), la care s-au afiliat pînă acum peste 20 de organizații științifice naționale de automată, și-a ținut primul Congres la Moscova anul acesta, între 27 iunie și 2 iulie. Federația are numai doi ani de existență. Cu toate acestea, la primul Congres de la Moscova au fost prezenți 1.111 delegați din 30 de state, reprezentînd pe cei mai calificați specialiști din domeniul respectiv.

În ultimii 15 ani automatizarea a deschis orizonturi noi pentru toate ramurile industriale, schimbînd fundamental tehnica în multe sectoare. Noile probleme ridicate la Congres arată că evoluția rapidă a metodelor tehnice utilizate în procesele industriale și în transporturi va continua și în viitorul apropiat.

Încît era foarte indicat un schimb de vederi pe plan internațional, o consultare între specialiști. Și într-adevăr, discuțiile de la Moscova

matice. De asemenea, s-au prezentat problemele noi ale calculatoarelor electronice, numerice și analoge, utilizate în controlul automat.

În cea de a treia secție — secția de aplicații, s-a analizat eficiența sistemelor. Aici s-au dezbătut problemele de aplicare ale automatizărilor în industria construcției de mașini, metalurgică și chimică, în sistemele energetice și în alte domenii. Printre cele mai interesante referate au fost acelea privitoare la problemele automatizării complexe. S-a acordat, astfel, o mare atenție sistemelor automate care își aleg singure regimul optim de funcționare a instalației. În acest domeniu, trei cercetători sovietici au prezentat o interesantă comunicare asupra principiilor de funcționare a uneia din primele instalații de automată complexă din U.R.S.S., destinată distribuției gazelor la un complex de 16 furnale înalte.

toare și dispozitive pentru efectuarea de operații logice, în vederea optimizării unui proces automatizat.

De asemenea am vizitat instalațiile analogice electronice, utilizate pentru simularea sistemelor automate. Prof. Gavrilov ne-a împărtășit problematica laboratorului pe care îl conduce, unde se verifică experimental, pe mașini, rezultatele calculului de sinteză a rețelelor cu relee. Cercetătorii romîni care lucrează sub conducerea acad. G. Moisil și conlucrează pe plan teoretic cu sectorul prof. Gavrilov, au luat cunoștință cu deosebit interes de rezultatele comunicate.

La centrul de calcul matematic am văzut lucrînd două importante mașini electronice de calcul numeric. Dispozitivele de memorizare, precum și sistemele de introducere a datelor problemelor, de fixare a programului de lucrări și de extragere a rezultatelor au atras atenția vizitatorilor în mod special.

La Institutul minier am admirat eforturile pe care le fac cei 800 de cercetători pentru a găsi soluții tehnice în vederea ușurării condițiilor de muncă subterană. Automatizarea trebuie să elibereze omul de munca manuală subterană. Am remarcat aci ingenioase dispozitive de telemecanică și automatizări bazate pe utilizarea radioizotopilor.

Numeroase au fost întreprinderile în care s-a putut urmări aplicarea automatizărilor în timpul Congresului: Uzina de fulmenți nr. 1, Fabrica de mașini-unelte „Proletarul roșu”, Fabrica nr. 2 de ceasornice, Uzina de automobile „Moskvici” și altele.

Delegații din toate țările au rămas profund impresionaji de cîmpul larg de activitate deschis automatizării în U.R.S.S. Prin mărirea productivității muncii, datorită automatizării, nevoile omului sînt satisfăcute la un nivel tot mai înalt, iar ziua de lucru se reduce corespunzător. Dispar barierele dintre munca fizică și intelectuală. Pentru delegații din țările socialiste, Congresul de automată de la Moscova a fost un nou prilej de contact între specialiști, de acumulare a experienței necesare rezolvării problemelor ridicate de introducerea automatizării, în scopul creării unui belșug de produse pentru ușurarea muncii grele sau rutinieră a omului.

prof. T. Tănăsescu

membu corespondent
al Academiei R.P.R.

Lan de porumb în regiunea Tașkent

Primul Congres internațional de automatizare

vor avea ca rezultat o mai bună orientare a lucrărilor de specialitate, cu consecințe pozitive pentru rezolvarea rapidă și cu cheltuieli minime a problemelor particulare ale automatizării, din fiecare țară.

Invitația oamenilor de știință sovietici de a se ține Congresul la Moscova a fost bine venită, căci nicăieri în altă parte nu cred că se putea crea o mai bună atmosferă de colaborare în domeniul automatizării. Atenția colegială pe care delegații sovietici au acordat-o invitațiilor, precum și vizitarea institutelor și întreprinderilor de automată din Moscova, Leningrad și Kiev au facilitat contactul între specialiști și schimbul de experiență.

I.F.A.C.-ul, sub conducerea inițială a lui Harold Chestnut (S.U.A.) a realizat în primii doi ani de existență o apropiere semi-oficială între membrii Federației. Sub noua conducere a lui A. M. Letov (U.R.S.S.), I.F.A.C.-ul și-a organizat primul Congres și a dat astfel posibilitatea specialiștilor să discute direct, în ședințe, asupra celor mai noi și importante probleme ale automatizării.

La deschiderea Congresului, primul vicepreședinte al Consiliului de Miniștri al U.R.S.S. Alexei Kossighin și academicianul V. A. Trapeznikov au arătat că cu cît crește colaborarea între savanții și specialiștii din diverse țări cu atît se dezvoltă mai rapid știința și aplicațiile tehnicii în fiecare țară.

Este de observat că și la acest Congres s-a remarcat superioritatea științei sovietice, în ceea ce privește automatica. Contribuția oamenilor de știință sovietici la Congres a întrecut pe aceea a colegilor lor din S.U.A. sau Anglia. Țara noastră, prin cei 20 de delegați pe care i-a avut la Moscova, s-a prezentat la Congres cu un număr de șase comunicări, Academicianul G. Moisil a prezentat, într-o comunicare, rezultatele obținute de școala sa de matematicieni, care se ocupă în prezent cu sinteza circuitelor cu relee.

În secția de teorie a Congresului s-a urmărit cu problemele tratate să aibă o cît mai largă aplicare practică. Au fost dezbătute probleme ale sistemului cu reglaj continuu, liniare și neliniare, ale reglajului prin relee, ale sistemelor construite pentru a funcționa cu reglajul lor în condiții optime de lucru, ale sistemelor cu logică și memorie, care se adaptează singure în timpul reglajului, precum și probleme speciale de matematică, ridicate de automată.

În secția de componente și piese ale instalațiilor de automatizare s-a urmărit realizarea unei siguranțe cît mai ridicate în funcționarea acestor elemente. Aici au fost prezentate expuneri asupra metodelor de proiectare pentru unele dispozitive electrice, magnetice și pneu-

Alte probleme interesante au ridicat cercetătorii sovietici (prof. A. Kobrinski) în subsecția sistemelor automate care își adaptează singure programul la condițiile de lucru. Este vorba de problemele de comandă bioelectrică, în care fiziologia umană se completează cu automatismele mecanismelor. S-au comunicat rezultatele privitoare la crearea protezelor de braț, în care tensiunea bioelectrică de 25—200 microvolți, cu o frecvență pînă la 150—200 perioade pe secundă de la extremitatea mușchilor membrului tăiat, poate comanda mișcarea degetelor protezei printr-un mic motor electric ascuns în proteză, astfel încît mina să poată apuca un obiect. În ședință, un invalid fără braț a reușit, printr-o asemenea proteză, să scrie fraze pe tablă.

S-au purtat discuții extrem de interesante în jurul mașinilor electronice de calcul, numerice și analoge. Cercetătorii sovietici au evidențiat rolul acestora în sistemele automate de optimizare, precum și utilizarea lor pentru soluționarea problemelor variaționale sau în sinteza circuitelor de automată. O noutate tehnică în acest domeniu este extinderea elementelor pneumatice nu numai în automată, ci și în tehnica de calcul. În acest mod, pneumatica poate oferi soluții complete de automatizare complexă, fără a mai fi nevoie să se recurgă la electronică.

Printre lucrările sovietice s-au mai remarcat, în secția sistemelor discrete, comunicarea lui I. Z. Tipkin, asupra unor probleme de teorie a calculului sistemelor automate. Se știe că Tipkin a fost distins recent cu Premiul Lenin pentru lucrările lui teoretice în domeniul reglajului automat prin impulsuri.

Dar manifestările Congresului nu s-au mărginit la comunicări; ele s-au completat cu vizite în instituțiile și întreprinderile sovietice de specialitate.

La Moscova, au fost vizitate trei institute de cercetări ale Academiei de Științe: Institutul de automată și telemecanică, Centrul de calcul matematic și Institutul de cercetări miniere.

Institutul de automată și telemecanică se ocupă, în special, cu problemele generale teoretice ale automatizării. Numeroase alte institute de cercetări și proiectări reiau și soluționează problemele concrete ale diferitelor ramuri industriale.

La Institutul de automată și telemecanică am vizitat secția hidropneumatică, în care studiile teoretice sînt verificate în laboratoare. Astfel, ni s-au prezentat calcula-

Cu gândul

spre

viitor

Marșul triumfal al științei și tehnicii a început pe la mijlocul veacului al XIX-lea, dar în ultimii 20—30 de ani ritmul lor de dezvoltare a atins un nivel nemaiîntâlnit. De aceea e foarte greu să ne imaginăm viteza amănunțită cu care vor evolua mai departe mijloacele de stăpânire a forțelor naturii ce vor crea baza tehnico-științifică necesară unui înalt nivel de trai pentru toți oamenii.

Să vedem totuși care sînt principalele caracteristici științifice și tehnico-economice pentru definirea nivelului de trai?

În primul rînd, cantitatea de energie electrică utilizată în industrie, agricultură și în viața de familie, care zi a omului. Dacă am avea la dispoziție o cantitate nelimitată de energie electrică ar fi posibil ca, în condițiile orînduirii socialiste să se realizeze și un nivel general de bunăstare la fel de nelimitat. În momentul de față pe plan mondial revine, în medie, cam 0,1 kW instalat pe cap de locuitor. Ceea ce e foarte puțin! În aceste condiții munca fizică istovitoare este inevitabilă, mai ales în țările slab dezvoltate din punct de vedere economic. La asta mai trebuie să adăugăm că cea mai mare parte a centralelor electrice funcționează pe bază de cărbune, pentru extragerea căruia este de asemenea, nevoie de un mare volum de muncă grea. Centralele electrice alimentate cu gaze și centralele atomice înlătură munca fizică istovitoare.

Totuși, nici una din căile de obținere a energiei electrice amintite mai sus nu poate fi comparată cu posibilitățile pe care le-ar deschide omenirii obținerea de reacții termonucleare dirijate. Lucrările fizicienilor sovietici iar mai apoi cele ale fizicienilor englezi și americani au arătat că, în principiu, problema poate fi soluționată. Nu mă îndoiesc că într-un răstimp de 10—20 de ani problema utilității reacțiilor termonucleare dirijate va fi rezolvată din punct de vedere tehnic și că vom folosi pe scară largă, încă în secolul nostru, metoda termonucleară de obținere a energiei electrice.

Rezervele nelimitate de materie primă (apă) pentru obținerea combustibilului termonuclear, simplitatea și lipsa oricăror primejdii în obținerea acestui combustibil fantastica lui productivitate energetică, posibilitatea verosimilă a transformării directe a energiei termonucleare în energie electrică, lipsa substanțelor radioactive periculoase — toți acești factori ne permit să afirmăm că reacțiile termonucleare înfrunchează idealul în materia obținerii energiei electrice. Această metodă ne oferă posibilitatea, absolut excepțională de a obține orice cantitate de energie electrică, în orice colț al globului și, dacă este nevoie, chiar și dincolo de hotarele lui.

Transformarea directă a căldurii și energiei solare în electricitate deschide, de asemenea, perspective ademenitoare pentru sporirea producției de energie electrică. Pentru utilizarea acestor resurse de energie trebuie create termo și fotoelemente pe bază de semiconductori de înaltă productivitate, precum și mijloacele necesare utilizării emisiei electronilor din catodul încălzit în aburii rarefiat de cesiu.

În sfîrșit, cred că în foarte scurtă vreme oamenii de știință și inginerii vor realiza practic un element termic cu un randament apropiat de 100 la sută și că va fi utilizată nemijlocit energia chimică a combustibilului.

În aceste condiții, presupunerea că încă la sfîrșitul secolului XX sau la începutul secolului viitor capacitatea instalațiilor energetice va crește de aproximativ 100 de ori, adică va ajunge pînă la 10 kW instalați pe cap de om, nu mi se mai pare utopică. Cu această cantitate de energie electrică se va electrifica și se va mecaniza în întregime industria, agricultura și totalitatea muncilor casnice. Iar dacă mai tirziu utilizarea energiei termonucleare va crește să spunem, de 10 ori, va apare și posibilitatea reală de a dirija rațional clima planetei noastre (deoarece energia termonucleară obținută anual va reprezenta aproximativ cinci la sută din cantitatea totală de energie solară absorbită într-un an de Pămînt ceea ce înseamnă foarte mult).

Pentru a asigura tuturor oamenilor locuințe confortabile, obiecte de uz casnic, îmbrăcăminte, pentru construirea de ferme, sere, răsadnițe, pentru instalarea de conducte de apă, canalizare, irigare, pentru construirea și utilizarea uzinelor, centralelor electrice, a rețelelor electrice, transportului etc. este nevoie de o cantitate enormă de materiale diverse. Urmasa cantitate de energie electrică ce se poate obține în condițiile folosirii energiei termonucleare creează baza necesară extragerii unor cantități nelimitate de metale, îndeosebi de aluminiu și magneziu, ale căror rezerve sînt nesecate.

Dar materialele cele mai caracteristice ale viito-

- Problema utilizării reacțiilor termonucleare dirijate
- Transformarea directă a energiei solare în electricitate
- Veacul polimerilor sintetici ● Mașinile viitorului ● Noi metode de provocare a reacțiilor chimice ● Spre o grandioasă revoluție științifică și tehnică.

rului vor fi noile materiale sintetice, așa-numiții polimeri adică masele plastice, fibrele sintetice, cauciucul, pielea și blănurile sintetice etc. Nu ne îndoim că încă în secolul nostru materialele amintite, rod al dezvoltării chimiei în ultimele decenii, vor cuceri o poziție dominantă în industrie, construcții și viața de toate zilele. În deceniile viitoare, polimerii sintetici nu vor înlocui numai polimerii naturali, ci și metalele într-o proporție considerabilă.

Volumul producției de polimeri este determinat de sursele de materie primă. Aceste surse sînt, în primul rînd, petrolul și gazele naturale, cărbunele, lemnul, paiele etc. În prezent, petrolul este folosit, îndeosebi pentru producerea de combustibil necesar mai ales în transportul terestru aerian și maritim și într-o măsură mai mică în centralele termoelectrice.

Dacă, în urma utilizării energiei termonucleare, resursele de energie electrică vor fi deajuns de mari, consumul petrolului în sectoarele sus-amintite va putea fi redus la minimum, mai ales pe seama electrificării transporturilor, a mașinilor agricole etc. În felul acesta resursele de petrol vor fi folosite mai ales la fabricarea de polimeri sintetici. Folosind ca materie primă petrolul producția de polimeri sintetici va atinge la sute de milioane de tone pe an. Cu o astfel de producție care reprezintă 200—300 kg pe cap de locuitor, s-ar putea satisface cu prisosință necesitățile de îmbrăcăminte, obiecte de uz casnic, construcția de locuințe, precum și necesitățile industriei și construcțiilor.

Automatizarea pe scară din ce în ce mai largă

de
acad. N. N. SEMIONOV

a proceselor de producție deschide și ea noi orizonturi. Cu ajutorul automatizării, ziua de muncă va putea fi redusă pînă la 3-4 ore și, drept urmare, oamenii vor avea suficient timp pentru activitatea lor creatoare pentru odihnă, artă și sport.

Dezvoltarea rapidă a logicii matematice și construirea de mașini electronice de calculat va avea, de asemenea, consecințe importante. Dacă mașinile obișnuite eliberează omul de munca fizică grea, instalațiile electronice de calculat vor înlătura cea citimă efortului de muncă intelectuală care are, într-o mare măsură un caracter automat ca, de pildă, comanda liniilor automate de producție dirijarea transportului, nenumerate munci de birou etc. Dar asta nu-i încă totul. Mașinile electronice sînt în așa fel construite încît, în timpul mai larg sau mai puțin larg al specializării lor „memoria” care le caracterizează, precum și rapiditatea și precizia cu care analizează datele depășesc înfinit de mult posibilitățile omului. Mașinile de calculat ale viitorului apropiat vor oferi informații sistematizate și parțial analizate cu privire la un număr urias de date. Se vor dezvolta astfel considerabil posibilitățile omului de a desfășura o activitate creatoare. Omul va fi scutit să memoreze și să facă analiza inițială a unui vast material de care trebuie să țină seama în creația științifică și tehnică modernă.

Acumularea necontenită de material științific ca rezultat al dezvoltării vertiginoase a științei îngreunează creația științifică generalizatoare, îngreunează o analiză multilaterală a fenomenelor transformîndu-le pe oamenii de știință în specialți cu profil limitat. Mașinile electronice sînt chemate să înlătore această contradicție, îneadînd omului să se concentreze, într-o măsură mai mare decît înă acum, capacitatea intelectuală asupra problemelor de creație.

Să trecem acum la problema alimentației. În lipsa de față cea mai mare parte a omenirii s-a hrănește neîndestulător iar în unele regiuni există o foamete cronică. Și cînd te gîndești că numai folosirea unor metode agrotehnice înaintate (fără să mai vorbim de extinderea semănăturilor) ar putea să asigure o hrană bună și absolut suficientă nu numai întregii populații actuale a globului pămîntesc ci, după cît se pare, unui număr de oameni de două ori mai mare! E un lucru care ar putea fi dobîndit ușor dacă popoarele și-ar uni eforturile în această direcție. Fără îndoie, nu-i vorba de acțiuni filantropice, ci de un ajutor eficient dat țărilor slab dezvoltate pentru ca ele să devină independente din punct de vedere tehnic și economic.

În condițiile unui progres iminent al energeticii, deci și al irigațiilor de suprafețe tot mai întinse, în condițiile dezvoltării industriei polimerilor translucizi și impermeabili, ale creării unor noi varietăți

de plante, de noi îngrășăminte și insecticide se deschid posibilități largi de extindere a suprafețelor însămînțate (valorificarea pustiurilor, junglilor, regiunilor nordice), de creșterea considerabilă a productivității, asigurîndu-se astfel hrana necesară populației globului, oricît de mare va fi procentul de creștere a natalității.

Cele spuse pînă acum însumează evoluția firească a metodelor pe care știința și practica agricolă le folosesc astăzi. Dar nu încapă îndoială că în viitoarele decenii vor fi găsite, datorită progresului științific, procedee mai productive de obținere a hranei deși, în principiu, va fi folosită ca și pînă atunci energia solară, cea mai puternică sursă de energie de pe suprafața globului pămîntesc. Se știe, de pildă, că acidul gibberelinic, folosit în cantități infime, determină o creștere neobișnuită a masei plantelor și, în multe cazuri, reduce perioada lor de vegetație. Atunci cînd știința va descoperi mecanismul care face să acționeze această substanță va apare, desigur, și posibilitatea reorganizării radicale a agriculturii.

Dar să luăm și alt exemplu. Încă de pe acum se pune problema utilizării algelor monocelulare (ca, de pildă, chlorela) care conțin o cantitate mare de proteine și prelucrează energia solară cu un randament ce atinge zece la sută.

Cele spuse mai sus depășesc problemele de alimentație. După părerea mea, evoluția viitoare a tehnicii depinde mult de măsura în care oamenii vor ști să-i imprime principiile de activitate ale organismelor vii. Trebuie descoperit mecanismul proceselor chimice și fizice ale naturii vii și, pe baza lor, să se găsească metode noi, mai specializate de provocare a reacțiilor chimice, care să răspundă unui număr mai mic de exigențe și astfel să fie mai eficiente. E posibil ca pe această cale să asistăm la crearea, prin analogie cu fermentația, a unor noi catalizatori cu o activitate și specificitate necunoscute încă, să asistăm la o cotitură radicală în industria chimică. Să ne imaginăm că din materiale artificiale se vor construi mașini de un tip absolut nou, în care energia chimică se va transforma nemijlocit în energie mecanică prin analogie cu procesele de contracție și relaxare a fibrelor musculare. Aceste mașini vor fi adăvătate, într-o mare măsură și cu un randament mai mare la diverse operațiuni fine decît mașinile existente astăzi. Trebuie avut în vedere că atunci cînd natura a creat structurile elementare ale materiei vii, care sînt sediul celor mai complexe procese vitale, nu a avut prea multe substanțe inițiale din care să aleagă. Ea a folosit pentru formarea structurilor care asigură atât ereditatea cît și acumularea de energie necesară pentru metabolism și în particular pentru contracția musculară, aceleasi „cărămizi”, ca de exemplu, bazele purinice și pirimidinice. Chimia modernă îi înarmează pe oameni cu mijloace mult mai bogate decît natura.

În general, se poate spune că procesul care se petrece astăzi sub ochii noștri, procesul de transformare a biologiei dintr-o știință descriptivă într-o știință cantitativ exactă, precum și pătrunderea fizicii și chimiei în știința despre natura vie, vor avea în viitor drept rezultat o revoluție științifică și tehnică grandioasă, de proporții cel puțin tot atît de mari ca și descoperirea metodelor de utilizare a energiei atomice. Va veni vremea cînd oamenii vor învăța să obțină în laborator albumine și acizi nucleici cu structură dinainte stabilită. Cînd se va stabili, pe deplin, mecanismul eredității, oamenii vor învăța să-l dirijeze prin intermediul unor transformări îndreptate spre un anumit scop și vor descoperi căi noi de obținere a celor mai diferite specii de animale și plante.

Toată lumea știe că în cursul ultimelor cîteva decenii au fost dobîndite succese uimitoare în domeniul hemoterapiei, mai ales odată cu descoperirea antibioticelor. Multe boli mortale au fost complet lichidate, iar nocivitatea altora a fost mult redusă. În ultimii ani s-au obținut, de asemenea, succese importante în chirurgie.

O incununare a succeselor științei și tehnicii moderne este opera de cucerire a Cosmosului începută în Uniunea Sovietică. În acest domeniu puterea omului asupra naturii se vadește extrem de limpede. Nu mai e departe ziua cînd omul va părăsi pămîntul și va călători spre stelele Universului. În prezent e greu să ne imaginăm ce surprize ne pregătește cucerirea Cosmosului.

Acestea sînt numai cîteva din perspectivele pe care ni le vor deschide știința și tehnica într-un viitor apropiat și amintindu-le am vrut să arăt marile posibilități care se deschid în fața omenirii, pentru o mai bună organizare a vieții.

(Text prescurtat)

O întâlnire memorabilă

Acum două duminici, conducătorii P.C.U.S. și ai guvernului U.R.S.S. au fost amfitrionii unei întâlniri prietenești cu ceea ce se poate numi pe drept cuvânt floarea intelectualității sovietice. Invitații erau cunoscuți savanți, scriitori, pictori, compozitori și artiști care dau strălucire științei, literaturii și artei din U.R.S.S.

Ca și în iulie 1957, întâlnirea de dăunăzi a avut loc în aceleași superbe locuri din apropierea Moscovei, la vila guvernamentală situată în inima unui imens parc, cu nesfârșite alei străjuite de falnici mesteceni și tei seculari care ridică un baraj de umbră odihnitoare împotriva caniculei citadine. În această ambianță primitoare, conducătorii de partid și de stat au fost cit mai puțin oficiali, cit mai puțin protocolari și cit mai mult cordiali și nemijlocit apropiați de inimile inflăcărâte ale creatorilor pe tărîmul științelor, literaturii și artei. O discuție degajată și sinceră de la inimă la inimă — iată atmosfera care a domnit la întâlnire.

Întâlnirea a avut loc într-un moment care marchează o nouă perioadă de avînt în viața Țării Sovietice. Scriitorul Valentin Kataev, amintind remarcă făcută de N. S. Hrușciiov că și timpul era frumos în duminica întâlnirii adăuga: „În țara noastră avem acum un timp cu adevărat frumos. Timp frumos pe ogoare, în industrie, în politică, în literatură... „Toți oamenii cinstiți din lume — a spus M. A. Suslov, membru al Prezidiului C.C. al P.C.U.S., secretar al C.C. al P.C.U.S. — se bucură împreună cu noi de succesele remarcabile ale poporului sovietic în toate domeniile vieții politice, economice și culturale, se bucură de înflorirea puternicelor forțe ale patriei noastre. Prestigiul și gloria statului sovietic n-au fost niciodată atît de înalte ca astăzi”.

Mihail Andreievici Suslov a rostit o amplă cuvîntare scoțînd în relief aportul de neprețuit pe care-l aduc oamenii de știință, literații, compozitorii și artiștii la măreața operă de edificare a orînduirii comuniste și la lupta pentru asigurarea unei păci spre care aspiră omenirea întreagă.

Cu firească mindrie a subliniat M. A. Suslov condițiile excepționale de favorabile dezvoltării și înfloririi personalității, pe care le creează socialismul — condițiile cele mai favorabile apariției talentelor.

Sintetizînd spusese sale și înfățișînd perspectivele și mai luminoase ale viitorului, M. A. Suslov a spus: „Construirea societății comuniste implică rezolvarea a două sarcini istorice: crearea bazei tehnico-materiale a comunismului și educarea omului nou — omul societății comuniste. Eliberînd omul de jugul politic și robia economică, de teama zilei de mâine, de grija pentru bucata de pîine, socialismul creează posibilități nelimitate adevăratei activități creatoare a maselor, căci numai oamenii liberi sînt capabili de adevărată îndrăzneală creatoare. Și cu cit vom înainta mai mult spre comunism cu atît mai numeroase vor fi posibilitățile de apariție a talentelor și capacităților fiecărui om al muncii”.

Cuvintele rostite de M. A. Suslov au trezit un puternic ecou, amplificîndu-și rezonanța în toasturile rostite de zeci de comenseni. Leonid Brejnev, președintele Prezidiului Sovietului Suprem al U.R.S.S., a subliniat că multe realizări ale oamenilor de știință sovietici nu numai că sînt cunoscute în întreaga lume, dar sînt considerate ca descoperiri și invenții remarcabile ale vremii noastre. Savantul A. N. Nesmeianov, președintele Academiei de Științe a U.R.S.S., a asigurat pe conducătorii P.C.U.S. și ai guvernului sovietic că oamenii de știință sovietici vor face totul pentru a justifica încrederea pe care le-o acordă partidul și poporul.

F. R. Kozlov, membru al Prezidiului C.C. al P.C.U.S. și secretar al C.C. al P.C.U.S., ridicînd paharul în cinstea scriitorilor, le-a urat noi succese în crearea unor opere care să oglindească frumusețea sufletească, gîndurile și simțămîntele înalte ale minunaților lor contemporani — constructorii comunismului.

Președintele conducerii Uniunii Scriitorilor din R.S.F.S.R., Leonid Sobolev, a

N. S. Hrușciiov întreținîndu-se cu A. Ș. Melik-Pașaeov, K. A. Fedin și E. A. Furțeva.

arătat că datorită grijii C.C. al P.C.U.S., guvernului sovietic și a lui N. S. Hrușciiov, personal, în Uniunea Sovietică au fost create oamenilor de artă cele mai bune condiții de creație, fiecare artist aflîndu-se în plin avînt creator.

Cunoscutul poet ucrainean Maxim Rîlski a vorbit despre profundele sentimente de prietenie frățească statornicite în relațiile dintre popoarele U.R.S.S. și a ridicat un toast pentru înflorirea multinațională a culturii sovietice.

Deși muzicienii preferă să cînte în loc să vorbească, marele compozitor Dmitri Șostakoviici a ținut să amintească, în toastul său despre marea înflorire a creației muzicale sovietice, revedînd uriașa însemnătate a muzicii ca unica limbă internațională care nu are nevoie de tălmăcire...

Reprezentanții conducătorii de partid și prietenii intelectualității au ridicat cupele pentru a cinsti marile realizări din diferite domenii ale utilului și frumosului. În mod special a fost subliniat de către cunoscutul dramaturg A. E. Korneiciuk contribuția intelectualității sovietice la lupta pentru pace. A. E. Korneiciuk a arătat că activitatea neobosită a eminentului luptător pentru pace N. S. Hrușciiov, constituie un strălucit exemplu însușitor.

Cuvîntul de încheiere, așteptat cu expectanță nerăbdare de asistență, a fost rostit de N. S. Hrușciiov. Discursul său, consacrat măreței unități dintre partid și popor, triumfului marxism-leninismului, succesorilor deosebite ale Uniunii Sovietice, dezvoltării culturii socialiste a tuturor popoarelor U.R.S.S. a fost ascultat cu multă atenție și deseori subliniat de aplauze furtunoase, exprimînd adevărată unanimitate a intelectualității la ideile și tezele expuse de N. S. Hrușciiov.

Nenumărate schimburi de păreri și discuții prietenești s-au desfășurat în grupurile răspîndite în toate colțurile și pe aleile imensului parc. În aceste grupuri puteau fi văzute stînd de vorbă personalități a căror însușire ar însemna alcătuirea unui catalog sui-generis al celor mai mari nume din știință și arta sovietică. Cei mai activi erau chiar gazdele, conducătorii partidului și guvernului sovietic, aflați mereu în mijlocul scriitorilor, savanților, artiștilor. N. S. Hrușciiov putea fi văzut cînd glumind cu Mihail Șolohov, cînd plîmbîndu-se pe o alee cu Ilya Ehrenburg, cînd stînd de vorbă, într-un grup din care făceau parte K. E. Voroișilov și D. S. Polianski, cu romancierul Leonid Sobolev, cînd felicitîndu-l din toată inima pe poetul Alexandr Tvardovski, cînd cîntînd cîntece ucrainene, într-un cvartet vocal improvizat la luteală cu concursul unui băș de talia celebrului Gmîria. La improvizările reușite ale unor artiști amatori s-au adăugat însă și interpretările celor mai străluciți reprezentanți ai muzicii și baletului; e de ajuns să pomenim că s-au produs, printre alții, violonistul David Oistrach și pianistul Sviatoslav Richter.

Întâlnirea conducătorilor partidului și guvernului cu floarea intelectualității s-a transformat astfel într-o minunată demonstrație a coeziunii intelectualității sovietice în jurul Partidului Comunist și guvernului sovietic.

M. Mihail

Cartea despre care se vorbește:

„Istoria Marelui Război pentru Apărarea Patriei, 1941-1945”

Problemele de istorie a celui de-al doilea război mondial au stimulat și continuă a stimula un interes legitim, începînd chiar din primii ani postbelici, nu numai în cercurile de specialitate ci și în rîndurile publicului celui mai larg. Imprejurare de altminteri ușor de înțeles dacă ne gîndim că evenimentele petrecute între anii 1940—1945 nu pot fi considerate ca ținînd exclusiv de domeniul trecutului, dat fiind că ele exercită și acum și vor exercita multă vreme de aci înainte o influență evidentă asupra destinului umanității.

Interesul marelui public pentru dramatica desfășurare a celui mai mare cataclism social din istoria omenirii a fost speculat în Occident de un mare număr de participanți mai mult sau mai puțin iluștri la întîmplări, de istorici militari, de militari pur și simplu ori chiar de diletanți spre a da evenimentelor o interpretare unilaterială, tendențioasă, voit falsă. Căci oricîte deosebiri s-ar putea semnală între memoriile lui Churchill, în șase volume, intitulată pretențios „Cel de al doilea război mondial”, între lucrarea cu același titlu a lui Fuller și „Istoria celui de-al doilea război mondial” a fostului general hitlerist Tippleskirch, ele au totuși o trăsătură comună care le poate caracteriza global: aceea de a vol să minimalizeze cu orice preț rolul jucat de Uniunea Sovietică, să atribuie victoriilor sovietice un caracter incidental, dacă nu să le pună chiar pe seama hazardului.

De aceea o lucrare ca „Istoria Marelui Război pentru Apărarea Patriei, 1941—1945” se impune dintru început prin însăși apariția ei. Dar însemnătatea lucrării se rezimă și pe multe alte puncte de sprijin.

Mai întîi calitatea și autoritatea autorilor. Lucrarea a fost alcătuită de o comisie de redactare condusă de P. N. Pospelov și cuprinzînd personalități militare de talia lui A. I. Antonov, I. H. Bagramian, F. I. Golikov, A. A. Grečko, S. I. Rudenko, V. D. Sokolovski, alături de alte figuri cunoscute în publicistica sovietică. Conducătorul grupului de redactare a primului volum, care privește perioada de pregătire și dezlănțuire a războiului de către puterile imperialiste, este G. A. Deborin.

În al doilea rînd, interesul lucrării rezultă limpede din împrejurarea că este pentru prima dată cînd se întreprinde editarea unei lucrări fundamentale de istorie a celui de-al doilea război mondial, în care problemele economice, politice, diplomatice și militare sînt cercetate în interdependența lor reciprocă de pe pozițiile marxism-leninismului. Așa cum se arată în introducere, principala misiune pe care și o

propune „Istoria Marelui Război pentru Apărarea Patriei” este de a da cititorilor o imagine adevărată despre cele mai importante evenimente din timpul războiului și despre consecințele acestuia, de a face o analiză științifică a cauzelor pregătirii, desfășurării și deznodămîntului războiului, de a evidenția cum, sub conducerea Partidului Comunist, poporul sovietic și-a apărat patria și întreaga omenire de primejdia de moarte a fascismului, asigurînd dezvoltarea continuă a U.R.S.S. spre comunism.

În sfîrșit, deosebindu-se de pseudoistoriile burgheze ale celui de-al doilea război mondial, întemeiate pe „amintiri” dacă nu chiar pe fabulații sau pe umflarea peste măsură a unor evenimente de importanță secundară, „Istoria Marelui Război pentru Apărarea Patriei 1941—1945” se sprijină pe o impresionantă documentare bazată pe documente sovietice din arhivele centrale de partid și de stat, departamentale și locale, pe materiale din arhivele R.D.G., R. P. Polone, R. S. Cehoslovace, R. P. Bulgare, R.P.R., și R. P. Ungare, pe culegeri de acte și documente publicate în U.R.S.S. și în alte țări, precum și pe literatura de specialitate sovietică și străină.

Primul volum aduce multe documente inedite privind relațiile internaționale din preajma războiului, istoria pactului de neagresiune sovieto-german, preținsul „atac” polonez asupra postului de radio Gleiwitz, care a servit ca pretext hitleristilor pentru dezlănțuirea agresiunii asupra Poloniei, și „bombardarea” orașului german Freiburg în mai 1940 chiar de către naștiți, preluđu al agresiunii în vest etc. El se încheie cu cuvintele: „La 21 iunie 1941, în ultima zi de pace dinaintea războiului, minierii din Donbass și metalurgistii din Ural, petrolistii din Marea Caspică și cultivatorii de bumbac din Uzbekistan, constructorii de mașini din Povoljje și colhoznicii din Siberia — toți cetățenii sovietici munceau pentru construcția socialistă pașnică. Pregătindu-se pentru o bine meritată zi de odihnă, nici prin gînd nu le trecea că a doua zi va fi o zi grea de război”. Sînt cuvinte care aduc deopotrivă aminte de începutul celei mai perfide agresiuni și de sfîrșitul ei rușinos, sînt cuvinte care evocă dragostea sinceră de pace a popoarelor sovietice și cuprînd în același timp un avertisment dat tuturor agresorilor imperialiști.

V. Dascălu

Veac nou

pag. 5

După usturătoarele lecții date avioanelor-pirat ale S.U.A. de către rachetiștii sovietici, arma rachetă sovietică pasionează întreaga opinie publică mondială.

Zilele trecute, ziarul „Izvestia“ a publicat un ciclu de reportaje de la o bază sovietică de rachete.

Reproducem mai jos, cu unele prescurtări, două din aceste reportaje.

LA O BAZĂ DE RACHETE

Ținta a fost nimicită

Avionul-pirat înainta cu viteza de 900 km. pe oră.

Vitali Beleanin, un soldat care deși tânăr a și dobândit titlul de operator clasa a doua, a stabilit cu precizie azimutul avionului pilotat de Powers. În clipa următoare, sergentul Vakulenko și soldatul Gubkin transmiteau coordonatele avionului inamic șefului superior, militarilor-rachetiști.

Operatorii care au urmărit avionul lui Powers în ultima etapă a zborului său tihăresc fac parte din subunitatea comandată de căpitanul M. Alipatov. Aici se păstrează planșeta din care reiese activitatea stației de descoperire în ziua de 1 mai 1960.

Pe o coală mare de hirtie de calc, liniile roșii indică zborurile efectuate de avioanele de vânătoare și de cele ale aviației civile care au trecut deasupra zonei subunității, la data respectivă. Printre liniile roșii se vede, însă, și o alba, neagră, care indică, spre nord-vest, drumul avionului-infractor. Linia se intrerupe într-un loc aflat la numai câțiva kilometri nord-est de Sverdlovsk. Locul este hașurat cu tuș negru.

— Aici a lovit racheta avionul-pirat — ne arată soldatul-fruntaș Ghennadij Losev, care a întocmit graficul zborurilor pe hirtia de calc.

În ziua aceea el a fixat pe hartă, într-o fracțiune de secundă, drumul parcurs de avionul spion. O fracțiune de secundă! O unitate de timp infimă. Cu toate acestea Losev a izbutit să noteze pe hartă direcția, înălțimea și distanța până la țintă. Operația cere multă îndemânare, multă stăpânire de sine, o precizie neobișnuită. Tot atâtea calități dobândite în urma unui antrenament îndelungat.

Datele transmise de radiolocatoriști cu fost recepționate de punctul de comandă al unității de rachete. Am vizitat recent acest punct. Aici nu găsești nimic care să amintească de tranșeele sau adăposturile de unde comandanții trupelor de uscat conduc de obicei lupta.

Cînd privești aparatura cu care-i inzeștrălat punctul de comandă și mijloacele tehnice amplasate de-a dreptul pe poziții de luptă ai impresia că te afli în lumea unui roman fantastic.

Lupta trupelor de rachete durează puțin, se desfășoară rapid. Succesul e hotărît de secunde, mai exact de fracțiuni de secundă. Într-un răstimp extrem de scurt, comandantul trebuie să soluționeze mai multe probleme complicate de ordin tactic și tehnic. Drept care, ofițerul folosește mașini electronice. Ele rezolvă problemele fulgerător. Mașinile automate sînt principalul mijloc de conducere a apărării anti-aeriene.

Temeinica pregătire de luptă, priceperea ostașilor de a îndeplini fulgcrător misiunea fixată, sînt lege pentru apărarea anti-aeriană sovietică.

În cazul avionului „U-2“, ordinul de luptă a fost adus la îndeplinire de rachetiștii de sub comanda maiorului Voronov.

Mihail Romanovici Voronov și-a legat toată viața lui de militar de unitățile de apărare anti-aeriană. Împreună cu subordonații săi, el și-a însușit repede tehnica nouă, care cere din partea comandantului nu numai cunoașterea proprietăților ei tactice și de luptă, ci și priceperea de a descifra schemele complicate ale instalațiilor de radiolocație și ale mașinilor de calculat.

Ordinul l-a găsit în cabina de comandă. La apelul semnalului de alarmă, soldații din subunitate pregătiseră armamentul pentru luptă și acum așteptau dispozițiile comandantului. Voronov urmărea zborul avionului pe ecranul indicatorului. Clipele se scurgeau chinuitor de încet. Deodată, în grila luminată s-a ivit un soi de gîndăcel galben. Era ținta. Avionul se apropia de centrul grilei, adică de poziția de luptă a bateriei de rachete.

— Foc! — ordonă maiorul ofițerului cu conducerea tragerii.

Tehnica modernă a dat naștere unor noi specialități militare și unor noi funcții de comandă. Printre ele se numără și funcția ofițerului cu conducerea tragerii, care se bucură de o mare cinste.

— Ofițerul cu conducerea tragerii e figura centrală a bateriei de rachete. El face mat avio-

nul dușman — mi-a explicat locotenent-colonel I. Alexandrov, un rachetist entuziast, îndrăgostit pătimaș de meseria lui.

Ofițerul cu conducerea tragerii pregătește datele necesare. Acestea sînt prelucrate de mașini, care efectuează într-o clipă cele mai complicate calcule în legătură cu pregătirea, lansarea și dirijarea rachetei spre țintă. Ofițerul trebuie să știe să aprecieze datele rapid și să îndrume racheta direct spre țintă.

În subunitatea comandată de maiorul Voronov, ofițerul însărcinat cu conducerea tragerii, locotenent-major Eduard Feldblum, e un om tânăr, cult, pe care tovarășii săi îl consideră un „as în materie de dirijare“.

În spatele panoului de comandă al ofițerului cu conducerea tragerii se află câteva indicatoare pe ecranul cărora joacă niște linii verzi discontinuie. Sînt imaginile reflectate ale undelor radio care „scotocesc“ spațiul aerian.

Ajutoarele locotenentului-major caporalul Vitali Iagușkin, soldatul-fruntaș Vitali Nekrasov, comunist, și Alexandr Habarghin, toți trei operatori, au descoperit la timp și au urmărit cu pricepere zborul avionului infractor.

Mayorul Voronov, comandantul subunității, a dat ordinul:

— Ținta să fie nimicită la intrarea în zona de foc!

Pe indicator, în fața ofițerului cu conducerea tragerii au apărut niște „pete“ mici, galbene. Semnele țintei.

— Foc! — a răsunat un ordin scurt și hotărît. Și locotenentul major a apăsă pe butonul de lansare.

Pus în mișcare, motorul rachetei a început să uruie asurzitor, racheta s-a desprins de pămînt și, lăsînd în urmă o coadă de foc, s-a avîntat

la început lin, apoi din ce în ce mai repede spre depărtările albastre.

Cu răsufierea tăiată, Eduard Feldblum, privea încordat ecranul indicatorului pe care se conturau două semne: racheta și ținta. Distanța dintre ele scădea văzînd cu ochii. La un moment dat, racheta și-a atins ținta. Pe ecran s-au ivit niște semnale în forma unor mici bețișoare. Erau resturile avionului în cădere.

— Ținta a fost lovită — a raportat locotenentul major Feldblum.

— Avionul a fost doborît. Pilotul s-a aruncat cu parașuta — a adăugat soldatul-fruntaș Miganat Ghifanov, observator al spațiului aerian.

Autorul acestor rînduri a avut prilejul să asiste la ședința Sovietului Suprem al U.R.S.S. cînd Nikita Sergheevici Hrușciiov a vorbit despre avionul infractor și despre sfîrșitul lui rușinos. În sală au răsunat de cîteva ori ovații furtunoase în cîntecul bravilor ostași care au doborît, de la prima rachetă, avionul-agresor.

Cred că nu-i lipsit de interes să relatez că rachetiștii din subunitatea comandată de Voronov au realizat cu acest prilej mai multe performanțe. Au doborît avionul dintr-o singură lovitură, care a fost în același timp prima rachetă de luptă lansată de locotenentul major Eduard Feldblum. Prima rachetă de luptă îndreptată asupra primei ținte de luptă! Performanța este deci o mărturie atît a perfecțiunii tehnicii de luptă cît și a pregătirii rachetiștilor sovietici.

Racheta lansată de militarii din subordinea maiorului Voronov l-a ajuns din urmă pe Powers și a lovit coada avionului inamic, ceea ce explică faptul că pilotul a scăpat de la o moarte sigură. Uriașul avion și-a pierdut comanda și a început să se desfacă în bucăți. Acestea nu s-au aprins din pricină că în stratosferă nu era suficient oxigen. Multe din ele au planat liber spre pămînt, protejînd astfel suprafețele portante și aparatura împotriva distrugerii totale.

Arma secolului

Unitățile de rachete sînt cel mai tînăr gen de armă al forțelor armate sovietice. Totul respiră tinerețe și întreaga activitate este orientată spre viitor. Pregătirea de luptă a unităților și marilor unități e condusă de generali tineri. În fruntea subunităților se află ofițeri tineri; ingineri și tehnicieni tineri dirijează mecanisme electronice complexe; soldați foarte ti-

neri își fac stagiul pe platformele de lansare. Ne aflăm printre exploratori, printre oameni care deschid drumuri noi în folosirea tactică și strategică a unei arme puternice.

Așa dar, cadrele de conducere ale trupelor de rachete sînt foarte tinere, dar în același timp ele au o vastă cultură militară și generală. Am urmărit într-o subunitate explicațiile pe

care le dădea șefului său locotenent-major Valeri Samodurov, ofițerul tehnic al lansare. „Gospodăria“ lui milita pe lângă aparate foarte complexe, cu mijloace electronice.

Locotenentul ne-a arătat cu aparatele și ne-a vorbit despre rachetele care au stat la baza creării inițiat în tainele citorva forme dovedind o bună cunoaștere a problemei.

— E un maestru, un adevărat ofițer spus comandantul. — De altfel, nice pe care le minuieste sînt m.c.

— Cîți ani are maestrul?
— Am împlinit 22 — ne-a răspuns locotenentul.

Acum patru ani, în timp ce era în clasa zecea, Valeri Samodurov a fost înscris în școala de aviație. În timpul școlii care nu l-a întîlnit nici chiar cele științifice care se ocupă cu problemele de calculat.

Printre rachetiștii care s-au născut în lejul doborîrii avionului american, locotenentul major Ivan Sambuev, comandantul subunității, este decorat cu medalia „Pentru meritele în războiul civil, bunicul lui Sambuev a fost rănit cu o pușcă tînăra Republicii Sovietice. Este comandantul unei grupe care cuprinde ruși și ucraineni.

— E cea mai bună grupă — a spus comandantul subunității.

Pe pozițiile de luptă ale rachetei sînt de numărul extrem de mic și nenumărate mașini complicate radio-tehnice, dar foarte puține și „inteligente“ înlocuiesc activitatea unor oameni care sînt de ostași.

Am avut prilejul să văd la lansare comandata de sergent Ghennadij Losev. Soldații ei se mișcau fără grabă. Execuția diverselor acțiuni simple și mai ușoară decît cea de tun. Dorînd să ne verificăm impresia, adresăm comandantului subunității o întrebare: „Cîți oameni sînt în stația de luptă?“ — Am avut prilejul să văd la lansare comandata de sergent Ghennadij Losev. Soldații ei se mișcau fără grabă. Execuția diverselor acțiuni simple și mai ușoară decît cea de tun. Dorînd să ne verificăm impresia, adresăm comandantului subunității o întrebare: „Cîți oameni sînt în stația de luptă?“ — Am avut prilejul să văd la lansare comandata de sergent Ghennadij Losev. Soldații ei se mișcau fără grabă. Execuția diverselor acțiuni simple și mai ușoară decît cea de tun. Dorînd să ne verificăm impresia, adresăm comandantului subunității o întrebare: „Cîți oameni sînt în stația de luptă?“

— Într-adevăr, servanții tunurilor sînt mult. Și mai mult timp se pierd tunului pentru trageri. Înainte, înălțătorul și îndrepta tunul spre țintă. Servanții. Un tun regim de 76 milimetri, era deservit de zece oameni. În prezent, o distanță de șase-opt kilometri. Astăzi, o singură persoană, ca putere de foc, un tun de artilerie cu tunuri de mare calibru, astfel de divizion, nu mai e un tun. Cuprindea circa 600 de oameni.

Mecanismele tehnicii de luptă sînt îngrijite de anume ofițeri. Tăblițe indicatoare ne arătau pe una din ele era scris:

„Stația electrică: De luptă — soldatul-fruntaș A. Grigoriev“.

Nu de mult, soldatul-fruntaș Grigoriev a fost ales în rîndul candidaților de partid. Este comandantul stației electrice.

L-am întrebat unde a învățat să lucreze la stația electrică. Și Tolea Grigoriev mi-a răspuns:

— În subunitate. Mai tîrziu am fost înscris în școala de aviație. Firește, am fost ajutat de ofițerii care am lucrat într-o mină ca muncitor electric. Dar între aceste mașini e o mare deosebire.

— Răspunderea personală a ofițerului este foarte mare. Mijloacele tehnice este un lucru foarte important — ne-a explicat ofițerul și conștient că de munca lui, depinde viața oamenilor și siguranța securității spațiului sovietic.

— Răspunderea personală a ofițerului este foarte mare. Mijloacele tehnice este un lucru foarte important — ne-a explicat ofițerul și conștient că de munca lui, depinde viața oamenilor și siguranța securității spațiului sovietic.

— Răspunderea personală a ofițerului este foarte mare. Mijloacele tehnice este un lucru foarte important — ne-a explicat ofițerul și conștient că de munca lui, depinde viața oamenilor și siguranța securității spațiului sovietic.

— Răspunderea personală a ofițerului este foarte mare. Mijloacele tehnice este un lucru foarte important — ne-a explicat ofițerul și conștient că de munca lui, depinde viața oamenilor și siguranța securității spațiului sovietic.

— Răspunderea personală a ofițerului este foarte mare. Mijloacele tehnice este un lucru foarte important — ne-a explicat ofițerul și conștient că de munca lui, depinde viața oamenilor și siguranța securității spațiului sovietic.

— Răspunderea personală a ofițerului este foarte mare. Mijloacele tehnice este un lucru foarte important — ne-a explicat ofițerul și conștient că de munca lui, depinde viața oamenilor și siguranța securității spațiului sovietic.

— Răspunderea personală a ofițerului este foarte mare. Mijloacele tehnice este un lucru foarte important — ne-a explicat ofițerul și conștient că de munca lui, depinde viața oamenilor și siguranța securității spațiului sovietic.

— Răspunderea personală a ofițerului este foarte mare. Mijloacele tehnice este un lucru foarte important — ne-a explicat ofițerul și conștient că de munca lui, depinde viața oamenilor și siguranța securității spațiului sovietic.

— Răspunderea personală a ofițerului este foarte mare. Mijloacele tehnice este un lucru foarte important — ne-a explicat ofițerul și conștient că de munca lui, depinde viața oamenilor și siguranța securității spațiului sovietic.

— Răspunderea personală a ofițerului este foarte mare. Mijloacele tehnice este un lucru foarte important — ne-a explicat ofițerul și conștient că de munca lui, depinde viața oamenilor și siguranța securității spațiului sovietic.

— Răspunderea personală a ofițerului este foarte mare. Mijloacele tehnice este un lucru foarte important — ne-a explicat ofițerul și conștient că de munca lui, depinde viața oamenilor și siguranța securității spațiului sovietic.

— Răspunderea personală a ofițerului este foarte mare. Mijloacele tehnice este un lucru foarte important — ne-a explicat ofițerul și conștient că de munca lui, depinde viața oamenilor și siguranța securității spațiului sovietic.

— Răspunderea personală a ofițerului este foarte mare. Mijloacele tehnice este un lucru foarte important — ne-a explicat ofițerul și conștient că de munca lui, depinde viața oamenilor și siguranța securității spațiului sovietic.

— Răspunderea personală a ofițerului este foarte mare. Mijloacele tehnice este un lucru foarte important — ne-a explicat ofițerul și conștient că de munca lui, depinde viața oamenilor și siguranța securității spațiului sovietic.

— Răspunderea personală a ofițerului este foarte mare. Mijloacele tehnice este un lucru foarte important — ne-a explicat ofițerul și conștient că de munca lui, depinde viața oamenilor și siguranța securității spațiului sovietic.

— Răspunderea personală a ofițerului este foarte mare. Mijloacele tehnice este un lucru foarte important — ne-a explicat ofițerul și conștient că de munca lui, depinde viața oamenilor și siguranța securității spațiului sovietic.

— Răspunderea personală a ofițerului este foarte mare. Mijloacele tehnice este un lucru foarte important — ne-a explicat ofițerul și conștient că de munca lui, depinde viața oamenilor și siguranța securității spațiului sovietic.

— Răspunderea personală a ofițerului este foarte mare. Mijloacele tehnice este un lucru foarte important — ne-a explicat ofițerul și conștient că de munca lui, depinde viața oamenilor și siguranța securității spațiului sovietic.

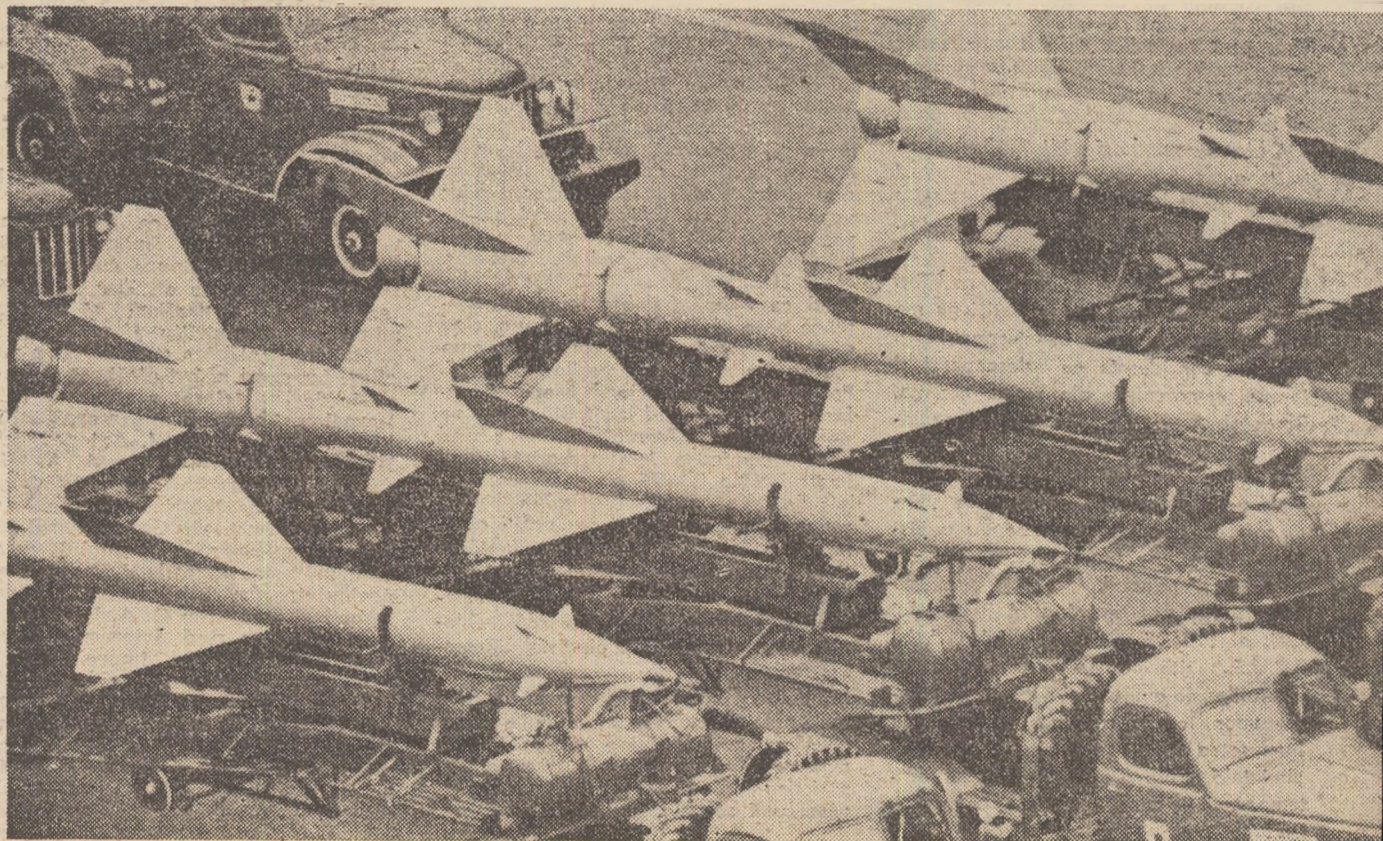
— Răspunderea personală a ofițerului este foarte mare. Mijloacele tehnice este un lucru foarte important — ne-a explicat ofițerul și conștient că de munca lui, depinde viața oamenilor și siguranța securității spațiului sovietic.

— Răspunderea personală a ofițerului este foarte mare. Mijloacele tehnice este un lucru foarte important — ne-a explicat ofițerul și conștient că de munca lui, depinde viața oamenilor și siguranța securității spațiului sovietic.

— Răspunderea personală a ofițerului este foarte mare. Mijloacele tehnice este un lucru foarte important — ne-a explicat ofițerul și conștient că de munca lui, depinde viața oamenilor și siguranța securității spațiului sovietic.

— Răspunderea personală a ofițerului este foarte mare. Mijloacele tehnice este un lucru foarte important — ne-a explicat ofițerul și conștient că de munca lui, depinde viața oamenilor și siguranța securității spațiului sovietic.

— Răspunderea personală a ofițerului este foarte mare. Mijloacele tehnice este un lucru foarte important — ne-a explicat ofițerul și conștient că de munca lui, depinde viața oamenilor și siguranța securității spațiului sovietic.

Rachete la parada de 1 Mai 1960 în Piața Roșie din Moscova.

Culoarea timpului și a locurilor

O călătorie prin Uniunea Sovietică nu se uită atât de ușor. Cu atât mai mult atunci când ai prilejul să vizitezi primele trei orașe ale țării: Kiev, Leningrad, Moscova. Când, la terminarea călătoriei, încerci să faci bilanțul constai mîhnit că sute și sute de lucruri interesante n-ai avut timp să le vezi, că în alte părți ai stat prea puțin. Incepi atunci să te uiți la fotografiile pe care le-ai făcut, să răsfoiești planșele și ghidurile pe care le ai achiziționat. Prelungești astfel, pe calea cititului și a contemplării unor imagini, senzația minunată a unei călătorii prin Țara socialismului victorios.

...Am întins pe masă hărțile orașelor prin care am trecut, fotografiile. Am început să frunzărim notițele...

„AERUL” KIEVULUI

Kiev. Bulevarde largi, majestuoase. Casele de locuit mi-au părut a avea o grandoare ce depășește pe aceea a palatelor imperiale văzute mai tîrziu la Leningrad. Pe Kreșciatik, principala arteră a orașului, totul a fost realizat în mare. Clădirile înalte îți atrag deindată privirile. Pe zidurile lor citești un lucru pe care de altfel îl poți observa oriunde: dragostea față de om. Spuneam că aceste case ne-au impresionat mai mult decît palatele în care altă dată locuiau țarii sau prinții. E și firesc. Casele de pe Kreșciatik, și nu numai ele, au fost ridicate pentru sute de mii, pentru milioane de oameni. În timp ce într-un palat ce se întindea pe aproape 100 de metri, la Leningrad, trăia cîndva o balerină, metresă a țării.

Pe acest grandios bulevard pînă și stîlpii electrici sînt îmbrăcați în marmoră. Repet, nu o simplă imitație ci marmoră veritabilă.

Nu știu prea bine de ce, dar „aerul” Kievului are ceva din cel al Bucureștilor. Imbrăcămintea oamenilor e asemănătoare cu cea de la noi. Excepție face bineînțeles, vestita cămașă ucraineană, înălțată, pe care o poartă mulți bărbați. Pe bulevardele și străzile centrale domnește o mare animație, spre margini e mai multă liniște. Vitrinele magazinelor atrăgătoare, îți vorbesc despre belșugul tot mai mare de produse puse la dispoziția populației; nenumărate reclame, noaptea luminoase, te îmble să intri în cutare sau cutare magazin. Orașul întreg pare o imensă grădină; nenumărate parcuri sînt răspîndite peste tot, pe marginea trotuarelor sînt plantați pomi; în sfîrșit, un enorm parc întovărășește mersul Niprului atunci cînd acesta străbate orașul.

Peisajului străzii îi este specifică multitudinea cloșcurilor și automatelor pentru vînderea băuților răcoritoare. Se bea enorm de mult suc, sirop, sifon și kvas. Kvasul, această bălură specifică, se aduce în cisterne mari ce staționează prin piețe sau pe la încrușarea străzilor.

Kievul trebuie văzut și noaptea. Așezarea lui pe dealuri îl dă un farmec nespuns prin jocul sutoilor de mil de lumini. Într-o seară, priveam panorama orașului de pe malul înalt al Niprului. Spectacolul era fascinant. În aerul pur al nopții se vedeau, literalmente, milioane de becuri care desenau panta luminoasă a orașului ce se afla jos, în vale, iau peste fluviu. În serile frumoase,

zei de mii de oameni se plimbă pe fațada de pe malul Niprului și asistă la jocul miriadelor de luminițe de pe pîmînt și de pe cer.

CRONICA DE PIATRĂ A ISTORIEI

Gogol spunea că zidurile clădirilor sînt cronică de piatră a istoriei în desfășurare. Pe marmora clădirilor de pe Kreșciatik citești patosul constructorilor comunismului. În timpul războiului, fasciștii au dărîmat acolo totul. Dar oamenii sovietici, după ce au urmărit fiara și i-au nimicit birlogul, au construit un Kiev incomparabil mai frumos, mai elegant, mai confortabil decît înainte. Pe pereții prefabricați ai noilor cartiere de locuințe citești că s-a intrat din plin în epoca industrializării proceselor de construcție, în epoca ridicării unei case cu patru etaje în 35 de ore!

Am văzut la Kiev o casă cu trei-patru etaje, veche de vreo două secole. Pe acoperiș, semn al unei mode foarte vechi, zeii de statui de cîte 3—4 metri, înfățișînd păsări, animale și diverse alte figuri. În spatele casei se zărea o puternică macara înaltă cu ajutorul căreia se ridica o clădire din prefabricate. Farmecul Kievului e dat și de imbinarea armonioasă a monumentelor de arhitectură veche cu noile și modernele construcții.

Zidurile clădirilor — cronici de piatră... Adevărul acestor cuvinte e cu atât mai evident la Leningrad. În orașul de pe malurile Nevei ești fascinat de multitudinea vechilor și marilor palate. Străzi întregi, de la un capăt la celălalt, sînt străjuite de palatele fostelor clase conducătoare.

Ghidul nu mai prididește: aici a stat prințul cutare, dincolo contele cutare. Aici a fost un palat al țării, dincolo unul al țarului, mai încolo unul al țarinei. Mai mergi puțin și dai de palatul favoritului țar mai departe de castelul în care a locuit cel ce l-a strangulat pe țar... Opulența nerușinată a aristocrației s-a revărsat cu ostentație în Leningrad. Sute de mii de țărani trăiau în bordele pentru ca stăpînii lor să se scalde într-un lux ce depășește închipuirea. Pe zidurile palatelor n-ai s-a părut a fi scris că tocmai în acest oraș trebuia să înceapă Revoluția. Și cînd obuzele de pe Aurora au mușcat din zidurile Palatului de Iarnă, pe ele a început să fie scrisă o nouă filă de istorie.

În medie, la Leningrad, aproximativ cinci mii de familii se mută, lunar, în noi apartamente. Am fost informați că întreprinderile care produc panouri prefabricate și fabricile de mobilă lucrează intens. Ceea ce vezi la Leningrad, ca și la Kiev și Moscova de altfel, în domeniul construcțiilor, este pur și simplu impresionant. În toate colțurile, orașului înfilnești macarale, dar spre marginea lui giganții de oțel ce poartă panourile de prefabricate, se numără cu sutele și cu mii. Par o adevărată pădure de macarale.

Vorbeam de marginile orașului. De periferii nu se poate, însă, vorbi. De la aeroport am pătruns în oraș printr-un bulevard larg, cu blocuri mari de o parte și de alta. Dacă ne

amintim bine, lungimea bulevardului e de peste 10 km. Iar prima clădire înălțată a fost un bloc de noua etaje...

Rănille celor 900 de zile de blocadă nu se mai văd. Și să nu uităm că la Leningrad a fost distruse cinci milioane de metri pătrați de locuințe!

La Petrodvoreț se află unul din cele mai minunate parcuri din Europa. Parcul, castelele din interiorul lui, celebrele statui și fîntini au fost construite din ordinul lui Petru cel Mare în cinstea succeselor dobîndite de armata rusă după ce aceasta a atins țărurile Baiticii, reînd Rusiei ieșirea la această mare. Parcul adăpostește zeii și zece de statui, dintre care multe sînt poleite cu aur. La începerea războiului ele au fost îngropate într-o groată, situată sub o cascadă. Hitleriștii le-au descoperit și le-au furat. Dar nu s-au mulțumit numai cu atât. În retragere au distrus și alte obiecte de artă din parc; au distrus de asemenea și Marele Palat, un prețios monument de arhitectură. Astăzi, fîntinile și statuile au fost reconstruite după schițele care s-au păstrat, iar zidurile exterioare ale palatului au fost refăcute.

Aici, la Petrodvoreț, ne am adus aminte și de o acțiune, oarecum similară, petrecută la Kiev. Acolo, hitleriștii au jefuit un important tezaur bisericesc aflat în pivnițele unei celebre minăstiri. Apoi, pentru a șterge urmele jafului, au aruncat în aer zidurile minăstirii.

„ȚINĂRUL” LENINGRAD ȘI „BĂTRINA” MOSCOVA...

Leningradul are o vechime de 250 de ani, Moscova de peste 800. Cu toate acestea orașul de pe Neva poartă pe umerii lui mult mai mult din patina vremii decît capitala țării. Moscova, cu clădirile ei înalte, cu contrastele arhitectonice mai pu-

ningrad n-a fost nevoie să se darime case pentru a se croi drum largilor magistrale. La Moscova am putut vedea însă, case cu 4—5 etaje multate pentru ca pe narta orașului să apară imensele noi artere.

În capitala Uniunii Sovietice circulația mașinilor e impresionantă. În general strada respiră multă viață, dusă în tempouri rapide. La Leningrad oamenii par mai calmi.

Forfota de pe străzi nu încetează decît spre miezul nopții atunci cînd se închid magazinele și restaurantele, atunci cînd se împrăștie și cei ce au ieșit de la cinematografe și teatre.

Deși circulația e extrem de intensă, ea se desfășoară cu precizie, fiind foarte bine organizată. La început e mai dificil pentru un străin să se acomodeze, întrucît stopurile funcționează numai pentru mașini. Pietonii pot trece cînd vor, mai bine zis atunci cînd pot, prin anume locuri indicate. E plăcut să urmărești, la intersecțiile mari, importante, cum dirijează milițienii circulația, îmbrăcați în elegante lor uniforme de vară — pantalon, cămașă, cravată. Gesturi largi și totodată energice, multă armonie în mișcări — există multă asemănare cu munca dirijorilor.

Ceea ce te impresionează cel mai mult la Moscova e ritmul construcțiilor. Nu poate fi descris, trebuie văzut. E de ajuns să amintim că în fiecare zi se află în lucru peste 3.000 de apartamente. La marginea orașului, acolo unde metodele industriale se aplică pe un front larg pot fi văzute mai multe mașini și macarale gigantice decît oameni. Noile cartiere sînt extrem de elegante. Varietatea stilurilor folosite farmecă ochiul.

Vorbeam mai înainte despre animația ce domnește pe străzi. Tre-

Terasele Moscovei

ternice, cu aspectul străzilor ei — este o mare metropolă ce trăiește într-un ritm intens, exuberant și respiră tinerețea și vigoarea sistemului socialist. Faptul e, după mine, oarecum explicabil. „Ținărul” Leningrad a fost construit după un plan. Concepția lui arhitectonică pare oarecum bine stabilită.

La Moscova, suprapunerea stilurilor și evoluția furtunoasă a evenimentelor e vizibilă. Leningrad e majestuos prin largile-i bulevarde, prin înălțimea oarecum egală a clădirilor. Moscova e mai pitorească prin varietatea construcțiilor. La Le-

bule să vezi, însă, Moscova în primele ore ale după amiezilor de simțată. Oamenii parcă dispar. Străzile se liniștesc. Și mașinile devin mai puține. Incepe exodul săptămînal spre casele de odihnă din împrejurimi. Sute de mii de oameni pleacă pentru o zi și jumătate la aer, la verdeață.

Moscoviiți, ca toți oamenii sovietici, știu să muncească și știu să se odihnească.

Iar luni dimineața orașul își revine aspectul său tumultuos.

Eugen Phoebus

Un nou născut destinat să facă o mare carieră :

„ZAZ-365“

Zilele trecute, ziarele au anunțat că conducătorii statului sovietic au examinat la Kremlin noul automobil sovietic de mic litraj „Zaporojeț”, construit la uzina de automobile „Kommunar” din Zaporojie. Nikita Hrușciov și Leonid Brejnev au făcut o plimbare pe teritoriul Kremlinului în noul automobil.

În rindurile de mai jos prezentăm cititorilor noștri caracteristicile noii mașini, menită a deveni curând o apariție familiară pe străzile și șoselele Uniunii Sovietice. Și nu numai ale Uniunii Sovietice.

Pentru temperaturi scăzute și drumuri grele

Industria constructoare de automobile din Uniunea Sovietică se vede deseori pusă în fața unor imperative neobișnuite. Ea trebuie să țină seama în primul rând de clima aspră, de drumurile nu întotdeauna propice circulației care împingesc imensul teritoriu al Uniunii Sovietice.

Deci, nu poate fi vorba ca în crearea tipurilor de mașini de mic litraj constructorii sovietici să se inspire sau să profite de experiența acumulată în acest domeniu în străinătate. Căci tipul acesta de mașini e construit de obicei de țări în care majoritatea șoselelor sînt asfaltate, în care clima blîndă se deosebește fundamental de aceea a Uniunii Sovietice.

Trebuia creată, deci, o mașină de o concepție cu totul deosebită, care să țină totuși seama de ultimele perfecționări introduse în industria automobilelor.

640 kilograme, 748 cm.³

Era firesc, ca încă de la început noul automobil sovietic să fie prevăzut ca o mașină ceva mai grea decît cele de același tip fabricate în străinătate, deoarece drumurile dificile necesită piese mai robuste și, în consecință, mai grele.

Mașina „Zaporojeț”, sau în termeni tehnici „ZAZ-365”, e un vehicul de patru locuri, cu motorul răcit cu aer, cu o capacitate de 748 cm.³ și o viteză mijlocie de 80 kilometri pe oră. Ea nu consumă decît 6-8 litri de combustibil la suta de kilometri și cîntărește 640 de kilograme.

Iuri Sarocikin, inginerul șef al uzinei din Zaporojie ne-a declarat în legătură cu noua mașină :

„Mașinile de mic litraj fabricate în străinătate cîntăresc cel mult 620 kg., capacitatea lor e de 750 cm.³, iar punctul lor de torsiune de 4,6 kgm. Mașina noastră, cu cele 640 kg. ale ei, cu capacitatea de 748 cm.³ și punctul de torsiune de 4,5 kgm. se plasează, deci, la limita superioară a categoriei. Părerea noastră este că litrajul „Zaporojețului” a fost cit se poate de bine ales : multe din firmele străine, între care B.M.W. și Gogomobile au trecut anul acesta de la litrajul de 600 cm.³ la 700 cm.³. În schimb Fiat, se pare că preferă o altă soluție. Această din urmă firmă a plasat pe tipurile „Fiat 500” și „Fiat 600” motoare mai puternice, care forțează numărul turațiilor și aportul compresiei. Soluția aceasta nu e potrivită însă condițiilor noastre dificile de climă și circulație, deoarece are drept rezultat o uzură rapidă a pieselor, și deci reducerea duratei de folosire a mașinii...”

Durata vieții unei mașini e strîns legată de numărul turațiilor vilbrochenului pe kilometru, de viteza mijlocie a pistonului. Vilbrochenul „Zaporojețului” execută 2799 turații pe kilometru, iar viteza mijlocie a pistonului e de 7,33 metri pe secundă. În general, la mașinile străine cifrele acestea sînt de respectiv 3.000 de turații și 8-10 metri pe secundă. În concluzie, motorul mașinii noastre va „trăi” mai mult și va permite rularea pe drumuri dificile, ca

raporturi mari de transmisie. („Zaporojețul” are patru viteze).

În acest sens au fost făcute probe de-a lungul a mai multe zeci de mii de kilometri. Mașina „Zaporojeț” s-a comportat admirabil, rezistînd mai bine decît mașinile străine de același tip la nenumăratele încercări la care a fost supusă.

Modele variate

Principalul model produs de uzină va fi o mașină cu 4 cilindri în formă de U, cu răcirea cu aer, situată la spate.

Motorul va putea fi pus în funcțiune chiar și pe geruri atîngînd minus 20 de grade, fără ca în prealabil să fie încălzit, iar dacă temperatura va fi și mai scăzută, lucru care iarna în Uniunea Sovietică nu constituie de fel o surpriză, motorul va putea fi încălzit cu ajutorul unui încălzitor special instalat sub capotă, și care funcționează cu benzină, independent de motor care încălzește interiorul mașinii și porbrizul. Motorul e separat de cabină printr-o membrană termoizolantă, insonoră. Caroseria n-are cadru, e dotată cu două portiere, port-bagajul se află în față, iar două din cele patru scaune sînt în același timp basculante și reglabile. Două leviere științulare, fixate prin articulații de caroserie,

asigură, prin mijlocirea unui resort în spirală și a unor amortizoare, o perfectă suspensie a părții din spate.

Uzina din Zaporojie va construi și modele derivate ale acestui tip, mai ales o variantă cu comandă manuală, destinată invalizilor. O furgonetă înzestrată cu patru roți motrice va completa gama de mașini produsă de uzină. Utilitatea acestei mașini pentru agricultură este evidentă dacă ținem seama de capacitatea ei de a circula pe orice teren și pe orice vreme, de mobilitatea pe care i-o asigură cele patru roți motrice.

Primele mașini

În scurtă vreme primele mașini de tip „Zaporojeț” vor părăsi uzina, pentru a porni pe drumurile țării. Uzina „Kommunar”, o întreprindere modernă, cu un înalt grad de automatizare și mecanizare, va dispune de opt linii de fabricație complet automatizate. După modelarea metalului la rece, piesele vor fi introduse în matrice și scoase mecanic, ceea ce va asigura activității nu numai un randament ridicat, ci și o totală securitate. Sudura va fi și ea automată, ca de altfel și vopsitul care va fi executat într-un cîmp electrostatic.

Nikolai Lazarev

MUZICA ȘI MEDICINA

Una din cele mai frumoase legende ale mitologiei grecești, este aceea despre Orfeu. Melodiile lermecătoare ale acestuia subjugau și sufletele celor răi, fascinand chiar și păsările, animalele și peștii din fundul mărilor. Legenda mai spune că melodiile sale au reușit să imblînzească pe Cerber, păzitorul infernului.

Plante și animale... melomane

Influența binefăcătoare a muzicii asupra sufletului omenesc a fost cunoscută din cele mai vechi timpuri. Acest lucru a fost consemnat, în perioade diferite, de Platon, Aristotel, Leonardo da Vinci, Paracelsus, Goethe. Dar de abia în zilele noastre meloterapia, — tratamentul prin muzică, tinde să devină știință.

Experiențele au arătat că nu numai omul, dar și plantele sau animalele reacționează într-un anumit fel la sugestia muzicii. Este meritul unor botaniști și fiziologi indieni de a fi precizat comportările unor plante sub influența muzicii. Primele studii au fost efectuate de dr. Singh și Ponniah asupra speciei „Hidrilla verticillata”. Această plantă, care trăiește în apă, are frunzele aproape transparente, astfel încît modificările celulelor pot fi urmărite foarte ușor. Oferind plantei un concert matinal de 25 de minute, cercetătorii au putut observa că, sub acțiunea muzicii, mișcările celulare se accelerează. În timp ce răsunau acordurile muzicale, grăunțele de clorofilă se deplasau spre centrul celulei într-un tempo foarte rapid. Cînd concertul ia sfîrșit, mișcările ciclice celulare își revin la normal. Alte experiențe au fost făcute asupra unei plante mai evoluată „Mimosa pudica”. Mimoszele s-au dovedit foarte sensibile la sunetele melodioase ale vioii. Tratatate zilnic cu

muzică în „doze” anumite, plantele au crescut mai înalte față de mimozele ne-supuse experienței. Cercetătorii indieni, care au prezentat studiile lor la ultimul Congres internațional de botanică, au obținut rezultate asemănătoare și asupra altor plante ca : „Desmodium gyrans”, „Impatiens” (Slăbănogul), „Vizdoaga”, ș.a.

Pe de altă parte, zoologii din diferite țări au demonstrat acțiunea fiziologică a muzicii asupra animalelor. La aceeași muzică, animale diferite au reacționat de cele mai multe ori în mod deosebit. Astfel la aceeași melodie rinocerul a devenit foarte fioros, pe cînd leopardul, dimpotrivă, a reacționat prin semne de plăcere. Crocodilii unei grădini zoologice s-au dovedit foarte melomani, ascultînd cu plăcere toate melodiile fie vesele, fie triste. Lupilor și șacalilor nu le plac tonurile joase.

Boli vindecate de muzică

În anii din urmă, mai mulți specialiști sovietici, printre care M. O. Gurevici și M. I. Sereiski, de la clinica de psihiatrie din Moscova, au început să utilizeze meloterapia la tratarea diferitelor afecțiuni. Ei au întocmit un întreg sistem de terapeutică muzicală, în care pozițiile sînt prescrise în funcție de tipul sistemului nervos al pacientului și de afecțiunea neuro-psihică.

Unele forme de astenie nervoasă au fost vindecate prin tratament muzical. În alte cazuri, muzica a fost folosită pentru completarea tratamentului principal.

Au existat și bolnavi care nu puteau suporta muzica. Unii bolnavi erau obsedați de o melodie auzită cîndva, fiind urmăriți de ea și în somn. Alții făceau

microscop

Pereți de „cauciuc”

Două institute de cercetări științifice, unul din Moscova și altul din Lenin-grad, au creat un material din cauciuc, bun conducător de electricitate. Noul material va fi folosit pentru construcția de „pereți calzi”. În viitorul apropiat, încălzirea cu gaze și cu alți combustibili va putea fi astfel înlocuită cu încălzirea electrică. Pereții din „cauciuc” vor fi încălziți electric, asigurînd locuitorilor temperatura necesară în diferitele anotimpuri ale anului.

Trenuri aeriene

Institutul „Ghlpromez” din Moscova a elaborat cîteva proiecte de linii suspendate pentru transportul rapid al călătorilor. La Temir-Tau, de pildă, un tren aerian va circula pe o distanță de 17 kilometri, dintre care șase kilometri printre atelierele întreprinderii „Kazhstanskala Magnitka”.

Cum va arăta acest drum aerian ? Stilpi de beton armat vor susține șinele-grinzii, pe care vor circula vagoanele suspendate. Trenurile aeriene vor atinge o viteză de 160 kilometri pe oră.

Combină feroviară

La Habarovsk a fost construită, după un proiect elaborat de Institutul de transporturi feroviare din localitate, o combină pentru montarea elementelor ce alcătuiesc terasamentul liniilor de cale ferată. Utilajul și agregatele combinelor sînt montate pe patru vagoane platformă. Toate operațiunile sînt complet mecanizate și automatizate. Productivitatea noii mașini este de 1—2 kilometri linie, într-un schimb.

Ultrasunetele stimulează procesele vitale

Un grup de colaboratori al Institutului de biofizică al Academiei de Științe a U.R.S.S. au constatat că, în anumite condiții, ultrasunetele stimulează procesele vitale.

Semințele de experiență au fost introduse într-un vas în care apa țîșnește întocmai ca dintr-o fîntînă arbeziană. Aici ele sînt supuse tratamentului cu ultrasunete. Experiențele au arătat că ultrasunetele de intensitate mică grăbesc germinarea semințelor de salată, vinețe și morcovi. Deși experiențele sînt abia la început, încă de pe acum se poate afirma că ultrasunetul va găsi o aplicare largă și în agricultură.

convulsii sau leșinai la auzul unor compoziții muzicale.

Cercetătorii au arătat că sunetele muzicale sînt un stimulent pentru sistemul neuro-muscular, respirator, circulator și glandular. Ritmurile regulate sînt în general tonifiante, iar cele neregulate „tulburătoare de echilibru”.

Muzica în chirurgie

În același timp, Igor Kraepelin, un chirurg din Kiev, a introdus muzica în sala de operații, pentru a amortiza șocul intervențiilor chirurgicale. Pacienților operați cu anestezie locală, în timp ce se află pe masa de operație, li se administrează, „o doză de muzică” cu ajutorul unor căști de radio. În numeroase cazuri muzica are un efect liniștitor asupra pacientului, pe care-l sustrage astfel de la emoțiile operației.

Un progres în terapeutică muzicală a obținut fizicianul sovietic Konstantin Leontiev tratînd bolnavii cu muzică în... culori. Dispozitivul construit de Leontiev transformă sunetele muzicale în corespondenții lor fizice colorate, care se proiectează pe un ecran. Cu ajutorul culorilor se intensifică perceperea sunetelor, ceea ce, după părerea savantului acad. P. Anohin, va duce la rezultate interesante în domeniul psihologiei și fiziologiei.

„Muzica trebuie să facă să țîșnească focul din creierii oamenilor”, spunea marele Beethoven. Cercetările medicinii sovietice, bazate pe învățătura marelui fiziolog I. P. Pavlov, au dovedit că muzica poate aduce vindecarea în multe boli neuro-psihice.

Em. Roman

Filmul

Talente, idei, căutări

O nouă generație de regizori

E pasionant să vorbești despre tinăra pleiadă de regizori sovietici. Ea aduce în cinematografia sovietică, un element specific care reflectă într-o manieră nouă spiritul vremurilor noastre, gândurile și sentimentele contemporanilor. A vorbi despre tinerii regizori înseamnă, desigur, în primul rând să vorbești despre Grigori Ciuhrai, autorul filmelor „Aj 41-lea” și „Balada soldatului”. Ciuhrai face parte dintr-o generație care a cunoscut durerile și greutățile războiului, dar care nu și-a pierdut încrederea în oameni, în forța uriașă pe care o reprezintă poporul, în triumful rațiunii și al luminii asupra forțelor întinericului. Cele două creații ale lui Ciuhrai continuă valoroasele tradiții ale artei cinematografice sovietice, pentru care omul este obiectul unei afectuoase simpatii. Ultimul lui

pe ecran o acțiune interesantă și un umor inteligent, care satisface gustul spectatorului contemporan.

În ultimul timp s-a remarcat ca un autentic talent regizoral și un alt tânăr cineast: Evgheni Tașkov, creatorul filmului „Setea”. Filmul e inspirat dintr-un fapt autentic. În 1941, fasciștii care instituiseră asediul asupra Odesei, au tăiat legătura stației de distribuție a apei, aflată într-un sat vecin, cu conducta ce alimenta orașul. Pentru locuitorii marelui oraș a început o adevărată tragedie. Poetul Grigori Pojenian, care a luat parte la luptele pentru apărarea Odesei, a scris un mare poem, iar mai târziu a relatat într-un scenariu de film despre eroismul unui grup de marinari din flota Mării Negre care a primit misiunea să smulgă stația de apă din

mințile hitleriștilor și să asigure aprovizionarea orașului însetat. Acest mic grup de marinari și-a jertfit viața pentru a salva viața locuitorilor Odesei.

E într-adevăr un subiect dramatic... Nu e greu să-ți imaginezi cum ar fi speculat acest subiect un regizor cărui îi place să-l „dărime” pe spectator prin prezentarea unor scene zguduitoare despre suferințele umane. Respectiv mesajul poetic al lui Grigori Pojenian, regizorul Evgheni Tașkov îndreaptă atenția spectatorilor spre un alt obiectiv, spre frumusețea morală a oamenilor, a marinarilor care dăruiesc apă orașului. Filmul acesta este o tragedie, dominată însă în permanență de optimism, de lumină. În același timp, „Setea” poate fi considerat și un film polemic. Căci el pare să conteste accepția obișnuită a noțiunii de eroism. Filmul respinge retorismul, vorbele mari, frazele bombastice. În secvențele lui, o glumă înlocuiește un discurs emfatic, o îmbrățișare, o stringere de mână bărbătească pledează mai grăitor decât orice patetic apel verbal, îndemnând la abnegație, la sacrificiu. Acesta este stilul filmului „Setea”. Interpreții folosesc un limbaj simplu, natural, dar vorbesc despre ceea ce este mai frumos și mai înălțător în ființa umană.

I. Varșavski

Borla Barhatov, acest băiețel bălai cu ochi iscoditori în vârstă de cinci ani, este eroul principal al filmului sovietic „Serloja”, distins zilele acestea cu Marele Premiu „Globul de cristal” la Festivalul Internațional al filmului de la Karlovy-Vary. (Amintim că la Festival au luat parte 47 de țări) De asemenea unul din

cele trei premii pentru filmele de lung metraj a fost atribuit filmului lituanian „Eroii vii”, celelalte două premii revenind filmului românesc „Valurile Dunării” și filmului vest-german „Trandafiri pentru procurorul general”.

Reflector

Studioul „Mosfilm” lucrează la ecranizarea noului V. Tendriakov „Icoana făcătoare de minuni”.

„Acest film — a declarat regizorul V. Skulbin — va aborda problemele fundamentale ale transformării conștiinței omului. Aș dori ca după vizionarea filmului spectatorul să medl-

„Suvenir din Rusia”

Neașteptatele întâmplări ale unor „Robinsoni siberieni”

Liubov Orlova în rolul Varvarei Komarova

„De mai mulți ani mă gândeam la un film vesel, amuzant, care să abordeze în același timp marile probleme ale actualității”, a declarat într-un interviu regizorul Grigori Alexandrov. Acum, visul regizorului e fapt împlinit. Grigori Alexandrov a terminat de curând la „Mosfilm” comedia „Suvenir din Rusia”, în care, după o îndelungată absență de pe platoul de filmare, o vom revedea pe marea actriță Liubov Orlova. Filmul e consacrat coexistenței, prieteniei dintre popoare.

„Un avion care poartă un grup de turiști străini deasupra întinderilor siberiene e prins de o puternică furtună și silit să aterizeze în munții din regiunea Transbaikalie. În felul acesta, scriitorul american Homer Johns, contesa italiană Pandora Montezi, doctorul german Adams, businessmanul Scott, teologul englez Pibbles și ceilalți tu-

riști devin fără voie lor niște „Robinsoni siberieni”. Printre pasagerii avionului se află și o femeie sovietică — Varvara Komarova (Liubov Orlova) care, datorită acestei întâmplări, este pusă în situația de a-și asuma față de grupul de străini rolul de reprezentantă a opiniei publice sovietice. Noii „Robinsoni” se trezesc deodată prinși în torentul vieții sovietice. Ei străbat mij de kilometri, poposesc pe șantierele hidrocentralei de la Bratsk și în sovhozurile de pe pământurile desțelenite, vizitează Moscova...

Alături de Liubov Orlova, în „Suvenir din Rusia” apar actorii Pavel Kadocinikov, Elina Bistrițkaia, Andrei Popov, Erast Garin ș.a. Admiratorii Orlovei vor avea din nou prilejul s-o audă cîntînd. Ea interpretează câteva cîntece compuse de Kiril Molcianov, pe texte scrise de poetul Evgheni Dolmatovski.

teze asupra faptului dacă poate rămîne indiferent față de superstițiile religioase”.

Evenimentelor revoluționare ale anului 1905 le este consacrat noul film bielorus în două seri „La răscruce”, inspi-

Povestea pe care o relatează noul film pentru tineret „Sa întâmplat într-o primăvară” are la bază un fapt real, petrecut nu de mult într-un oraș ucrainean. În timpul unui incendiu, o elevă din clasa zecea își riscă viața pentru a salva un copil, căpătînd arsuri foarte grave. Prietenii și colegii precum și mulți oameni necunoscuți se oferă să suporte o dureroasă operație pentru a-i asigura porțiunile de piele necesare grefelor. Rolul principal în acest film este deținut de Liudmila Butenina, studenta care a debutat nu de mult în filmul „Prima zi de pace” (Olia). Partenerul ei în noul film este Leonid Jukov, interpretul lui „Maxim Mincună” și al lui Alioșa Akișin, din „Voluntarii”.

Film „Balada soldatului” ne-o confirmă cu prisosință.

Și acum să facem cunoștință cu un alt regizor și cu un film a cărui acțiune se desfășoară într-o atmosferă total diferită. Regizorul se numește Grigori Gabai iar filmul, cu care își face deallfel debutul în cinematografie, „Furgonul verde”. Cele dintîi secvențe sînt dominate de șieratul gloanțelor, de răpăitul mitralierelor a căror primă victimă este orologiuul unei gări. Filmul ne poartă cu patru decenii în urmă, în anii războiului civil. Cu toate acestea, pe ecran se desfășoară o comedie, ale cărei întâmplări provoacă în fiecare clipă risul spectatorilor. Este oare compatibilă o temă eroică cu comicul? Firește că da. La drept vorbind, literatura și arta rusă au înfățișat dintotdeauna caracterele eroice cu un ton major, optimist. Și ce ține mai mult de arta optimistă, dacă nu umorul, comicul? În filmul lui Grigori Gabai elementul eroic se îmbină foarte firesc cu elementul umoristic. E vorba de un tânăr, un elev în vîrstă de 16 ani, foarte pasionat de povestirile lui Conan Doyle, de aventurile lui Sherlock Holmes, ce visează să ajungă un mare detectiv despre care să meargă vestea. Tânărul ar fi rămas însă un visător incorrigibil, ca și tatăl lui, un mic funcționar tot atît de îndrăgostit de romanele de aventuri, dacă n-ar fi venit Revoluția. Visul eroului se împlinește. El se angajează în lupta împotriva delincvenților a hoților de cai, a bandiților. Dar toate acestea diferă atît de mult de aventurile din cărți! Tânăra putere sovietică n-a avut încă timp să-și pregătească specialiștii. De aceea, fiecare om cinstit, energic, este prețios: elevul nostru devine comandantul miliției judiciare a unui district. Filmul cuprinde o succesiune de aventuri în care actele de curaj se îmbină cu situațiile comice, pentru că eroul, cu toată funcția de răspundere pe care o deține, nu e decît un adolescent, iar bandiții pe care-i urmărește nu au nimic din personajele lui Conan Doyle. Dar însufletirea, curajul tinărului comandant sînt convingătoare pentru tovarășii săi de muncă, în rîndul cărora se află și oameni mai în vîrstă. Printre ei, se remarcă un agent dintr-un oraș de provincie care devine un viteaz combatant. Rolul acesta, care constituie unul din succesele filmului e interpretat de vestitul comic ucrainean Iuri Timošenko. Așa dar, cu „Furgonul verde”, tinărul regizor Grigori Gabai aduce

Nicolae Popescu-Doreanu

În ziua de 24 Iulie a.c. a încetat din viață, după o lungă suferință, tovarășul Nicolae Popescu-Doreanu, vechi militant al mișcării muncitorești din țara noastră.

Născut la 16 decembrie 1897 la București, încă din anul 1918 — în timp ce urma cursurile școlii de conducători de lucrări publice — a început să lucreze la adunări muncitorești. Mai târziu devine membru al Partidului Socialist și activează în organizațiile de tineret și sindicale.

A luat parte la primul și al doilea Congres al Partidului Comunist din România. În această perioadă a desfășurat o bogată activitate publicistică în presa muncitorească, contribuind la răspândirea marxismului și ridicarea conștiinței socialiste a oamenilor muncii în lupta pentru eliberarea lor de sub exploatarea capitalistă.

Membru al Partidului Comunist din România din ilegalitate, la parte activă la luptele clasei muncitoare,

fiind în mai multe rânduri arestat și condamnat de regimul burghez-moșieresc. În 1941 a fost internat în lagărul de la Tîrgu Jiu.

După 23 August 1944, i s-au încredințat diferite sarcini de răspundere pe linie de partid, în organizații obștești și în aparatul de stat. În activitatea sa a dat dovadă de multă abnegație în îndeplinirea sarcinilor ce i-au fost încredințate contribuind prin munca sa perseverentă la construirea socialismului în R.P.R.

Pentru meritele sale, tov. Nicolae Popescu-Doreanu a fost distins cu ordine și medalii ale Republicii Populare Române.

Amintirea sa va rămâne vie în inimile noastre.

Ministerul Învățămîntului și Culturii.
Consiliul General al A.R.L.U.S.
Consiliul Central al Asociației Științifice a Inginerilor și Tehnicienilor.

A.R.L.U.S.

IAȘI

Din activitatea Casei prieteniei

În ultimul timp, Casa prieteniei romino-sovietice din Iași desfășoară o activitate sistematică îndreptată spre popularizarea celor mai noi realizări ale științei, tehnicii și artei sovietice.

Printre conferințele organizate la Casa prieteniei, de un deosebit interes s-au bucurat cele avînd ca temă „Republica sovietică federativă socialistă rusă în anii septenaliului”, „Hidrotehnica sovietică, sprijin prețios în construcția hidrocentralei „V. I. Lenin” de la Bicaz”, „Deplasarea clădirilor în U.R.S.S. în cadrul sistematizării orașelor” etc.

Alte conferințe au popularizat epocale realizări sovietice în domeniul cuceririi spațiului cosmic, politica de pace și bună înțelegere între popoare promovată de Uniunea Sovietică, unele probleme interesante, actuale, ale literaturii sovietice. Așa, de pildă, scriitorul ieșean Ion Istrati a vorbit în fața unui numeros public despre „Leonid Leonov, un maestru al literaturii sovietice”, iar conf. univ. Al. Zăcodean, de la Universitatea „A. I. Cuza”, despre „Viața și opera lui Maiakovski”. „Scriitorii și muzicienii sovietici cîntă dragostea” a fost tema unei manifestări la care și-au dat concursul tov. N. Costin, asistent universitar, și un grup de actori și soliști ai Teatrului Național și Operei de Stat din Iași.

O binevenită atenție acordă Casa prieteniei romino-sovietice din Iași pionierilor și școlărilor. Pentru aceștia au fost organizate conferințele „Pionierii în literatura sovietică pentru copii”, „Activitatea organizației de pionieri din U.R.S.S.” și o seară de basme rusești realizată cu concursul actorilor de la Teatrul de păpuși din localitate și a unor lucrători de la Biblioteca centrală regională. La Casa prieteniei au mai fost de asemenea prezentate numeroase filme sovietice pentru copii ca și o seamă de manifestări artistice la care și-au dat concursul ansamblul Casei pionierilor și corurile de copii de la școlile elementare.

Lazăr Beneș
correspondent

BAIA MARE

Să cunoaștem Uniunea Sovietică

Planul de activitate al Consiliului regional A.R.L.U.S.-Baia Mare cuprinde, între alte acțiuni, organizarea unui ciclu de conferințe intitulat „Să cunoaștem Uniunea Sovietică”. În cadrul acestui ciclu, în cursul trimestrului III vor fi expuse atît la Baia Mare cît și în centrele de raioane, conferințele „Oamenii septemalului”, „Neînvinșa Moscova”, „Petersburg, Petrograd, Leningrad”, „Pagini din istoria poporului armean”, „În țara munților înalți”,

„Uralul, inima de oțel a Uniunii Sovietice” ș.a.

Tot în scopul cunoașterii de către oamenii muncii din regiune a strălucitelor realizări economice și culturale ale Uniunii Sovietice, în numeroase întreprinderi vor fi organizate expuneri ale vizitatorilor Expoziției sovietice de la București. Acțiuni similare vor fi organizate și la căminele culturale din comune și sate, în gospodăriile agricole colective și în alte unități socialiste din sectorul agricol.

Numeroase manifestări A.R.L.U.S. vor avea loc și în legătură cu viața colhoznicilor și continua dezvoltare a agriculturii sovietice, cu metodele de muncă și realizările minerilor sovietici, precum și cu unele date aniversare cum ar fi, de pildă, împlinirea a 25 de ani de la moartea lui K. E. Tîolkovski, eminent savant, Inventatorul primelor rachete, sau comemorarea marelui pictor rus I. E. Repin. Această ultimă acțiune va fi organizată în colaborare cu școlile de artă populară în principalele centre ale regiunii: Baia Mare, Satu Mare, Sighet și Carei.

Un bogat program de schimburi artistice

Schimburile de artiști dintre Uniunea Sovietică și țara noastră vor fi foarte numeroase în lunile care vor urma.

În legătură cu aceasta ne-am adresat, pentru amănunte, tov. Nicolae Minei, directorul general al O.S.T.A.

— Peste cîteva zile, ne-a spus tov. N. Minei, va pleca în Uniunea Sovietică o formație de muzică ușoară condusă de Zaharia Birson. Soliștii vor fi Mihaela Cotaru, Luminița Cosmin și Florin Dorian. Formația va fi însoțită și de doi dansatori care vor interpreta dansuri folclorice. Turneul va dura două luni și va cuprinde orașele Moscova, Kiev, Minsk, Odesa, Lvov, Chișinău, Harkov, Lugansk, Stalino, Zaporojie și diverse centre din Crimeea. Precum vedeți, formația noastră de muzică ușoară va cînta în numeroase orașe din Uniunea Sovietică. De aceea căutăm ca ea să aibă o bună pregătire, pentru a face cunoscută ascultătorilor sovietici muzica ușoară românească.

— Mai sînt prevăzute și alte vizite ale unor artiști romini în Uniunea Sovietică?

— Da, în cursul stagiunii de toamnă nenumărați artiști romini vor vizita Uniunea Sovietică. Trebuie să amintesc în primul rînd, turneul Operei de stat din București care va începe la mijlocul lunii septembrie. Opera deplasează un colectiv de 250 de persoane. Spectacolele vor avea loc la Teatrul Mare din Moscova și în alte cîteva orașe.

Publicul sovietic va avea deasemenea

La Moscova a fost inaugurat recent cel mai mare bazin de înot din Europa.

Spartachiada sporturilor tehnice

Măiestria călăreților djighiti e renumită în toată lumea. Djighitul și calul lui alcătuiesc un tot, uimesc prin îndrăzneala acrobațiilor pe care le execută în ritmul furtunos al galopului...

Dar iată că în stepele bașkirle au apărut alfel de „cai”. Tehnica modernă și-a adus „cali de oțel” care desțelenesc și fac roditoare întinderile arse de soare. Automobilele și motocicletele au înlocuit depărtările, devenind tot atît de indispensabile djighitului ca pe vremuri calul. Nu-i de mirare dar că de curînd s-a propus ca în întrecerile tradiționale care au loc cu ocazia sărbătorii naționale „Sabantui”, alături de neîntrecuții călăreți djighiti să concureze și călăreții mai puțin romantici — motocicliștii.

Ceea ce se întîmplă în Bașkiria este un fenomen comun și general care privește

de altfel întreaga Uniune Sovietică. Puternica industrializare a dus peste tot la introducerea mijloacelor moderne de muncă și, odată cu ele, însoțind mersul neînterupt al progresului, au apărut și sporturi noi, cu un pronunțat caracter tehnic. Calul și trăsura au lăsat locul motocicletelor și automobilului iar odată cu dezvoltarea aviației planorismul și parașutismul au devenit sporturi foarte apreciate.

Ținînd seama de această situație, Comitetul Central al Comsomolului împreună cu conducerea DOSAAF (Asociația voluntară pentru sprijinirea armatei, aviației și flotei) au organizat o grandioasă Spartakiadă a sporturilor tehnice care în acest moment se desfășoară pe tot întinsul Uniunii. La Leningrad nu mai puțin de 150.000 de spectatori, — o cifră rar întîlnită chiar la cele mai mari meciuri de fotbal, — au fost prezenți pe traseul marilor întreceri motocicliste internaționale care a avut loc de curînd, demonstrînd viul interes ce există pentru acest sport. Între ei se aflau, fără îndoială, nenumărați concurenți ai Spartakiadei sporturilor tehnice; dintre ei se vor ridica miine viitorii maeștri ai sportului cu motor.

Cel mai îndrăzneț preferă planorismul. Conducerea paserei fără motor cere curaj, singe rece și îndemînare. Mii de tineri sovietici au dovedit că posedă pe deplin aceste însușiri: ale lor sînt înălțimile albastre!

Rivalizînd cu planoriștii, aeromodeliștii se întrec în cadrul Spartakiadei, disputîndu-și în același timp titlurile de campioni republicani și pregătindu-se pentru marelui examen pe care-l reprezintă campionatul unional. Micile pianoare, la prima vedere doar niște minunate jucării, — arată măiestria constructorilor lor. Animate de motoare ingenioase sau doar de resorturi de gumă, ele zboară elegant și îndelung provocînd încîntarea spectatorilor.

Spartakiada sporturilor tehnice oglindește pe deplin preferințele tineretului zilelor noastre. Utilul și frumosul, foloșul practic și întrecerea sportivă sînt reunite de aceste ramuri ale sportului. Cunoașterea motoarelor cu explozie folosește și pentru repararea unui tractor iar planorismul de azi va putea conduce cu succes un avion sanitar sau un elicopter.

Bătrînii djighiti pot privi cu mîndrie la fiii și nepoții lor care conduc astăzi, de-a lungul stepelor altădată pustii, puternice mașini — simbol al civilizației moderne.

S. B.

P. Negoiescu

În curînd pe ecranele Capitalei
O producție a studioului „Lenfilm“
Povestea tinerilor căsătoriți

Scenariul: A. HAZIN
 Regia: S. SIDELEV
 Imaginea: M. MAGHID
 L. SOKOLSKI

Muzica: V. SOLOVIOV-SEDOI

cu

V. PAȘENNAIA, T. PELTTER, K. IGNATOVA, A. KUZNETOV,
 E. LEONOV

În atenția vizitatorilor din stațiunile climaterice VATRA-DORNEI și CÎMPULUNG și cabanele DEIA și RARĂUL!

UNITĂȚILE ALIMENTARE

sînt bine aprovizionate cu:

- conserve de carne, pește, fructe și legume
- produse zaharoase și ceai natural
- paste făinoase
- vinuri și lichioruri superioare

Întreprinderea raională de industrie locală

„Olga Bancic“

Horezu, Regiunea Pitești

produce și livrează:

- filler — calcar
- mozaic — calcar, granulație de la 1—5
- cahle de teracotă

Plata prin virament, livrarea pe bază de comenzi ferme

Numai cine participă merelu cîștigă!

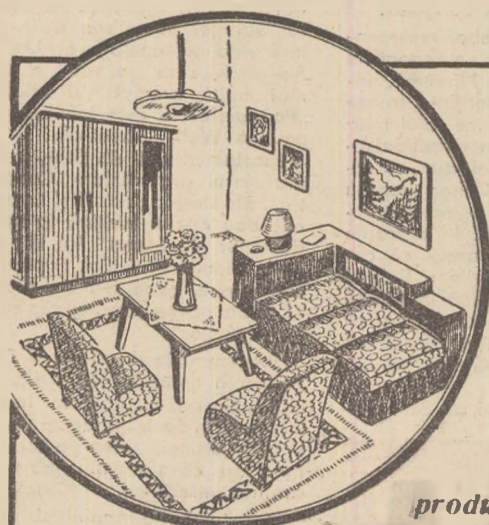
PRONOSPORT

PREFERAȚI BOCANCI

produși de fabrica de piele și încălțăminte Rimnicu-Vilcea

— — — — —

Sînt durabili și aspectuoși

MOBILĂ tip „Constanța” și tip „Sibiu”

BUDANE capacitate

2000—7000 litri

BUTOAIE capacitate

500—800 litri

CAHLE de teracotă

produce și livrează

ÎNTEPRINDEREA DE INDUSTRIE LOCALĂ

FLAMURA ROȘIE

BOTOȘANI str. Ștefan cel Mare nr. 25

Întreprinderea de industrie locală

„OLTUL“

Slatina, str. Aleea Oltului 2

Telefoane 273 și 274

EXECUTA :

- lucrări de turnătorie de orice complexitate
- reparații curente, medii și capitale pentru orice tipuri de utilaj

Garantăm calitatea lucrărilor și termenele fixate prin contract

Două țări — aceeași luptă:

CONGO ȘI CUBA

Nu există ziar în lume care, în aceste zile, să nu comenteze situația din Cuba și din Congo. Aflăte la mii de kilometri depărtare, prima — o insulă în Marea Caraibeilor, în preajma coastelor Floridelor, cealaltă — în inima „continentului negru”, întinzându-se pe un teritoriu mai mare decât al întregii Europe occidentale, cele două țări au de făcut față unei situații între care pot fi stabilite mai multe similitudini. Desigur, nu-i vorba de asemănări geografice sau istorice, ci de un fenomen extrem de caracteristic pentru perioada pe care o trăim: lupta pentru cucerirea și apărarea independenței. Cele două țări au de înfruntat aceiași agresori. E adevărat că în această luptă inegală, cei care dețin forța pe care au folosit-o multe decenii sub forma „diplomației canoanelor”, a „marilor bile”, a „menținerii ordinii” nu o mai pot aplica la începutul deceniului al șaptelea al veacului nostru. Ceea ce este, fără îndoială, trăsătura cea mai importantă.

Peia Antilelor nu se lasă înghițită

Cuba, o țară care a suferit decenii de a rindul călcăiului aerier al monopolurilor americane, sribează cu curaj și bărbăție imperialismul american. La amănăntărele de războiul economic, la șantaj, provocări și comploturi guvernului revoluționar al Cunei a răspuns cu măsuri ferme, „Cuba da — yankeii nu”, acest cuvânt de ordine răsună astăzi pe întreg cuprinsul Americii Latine — de la Golful Mexic până la Țara de Foc. El cheamă popoarele Americii Latine la unitate împotriva agresorilor.

Recenta discuție din Consiliul de Securitate în legătură cu agresiunea americană împotriva Cunei, deși nu s-a soldat cu rezultate concrete, a însemnat, în fapt o condamnare morală a agresorilor. Cu toate că majoritatea de care mai dispun S.U.A. în Consiliul de Securitate a reușit să trimită discutarea problemei în Organizația Statelor Americane (O.S.A.) — unde Washingtonul se vrea stăpîn absolut — dezbaterile din fața Consiliului de Securitate au avut totuși calitatea de a atrage atenția opiniei publice mondiale asupra primejdiei de război creată în Marea Caraibelor, datorită politicii imperialiste.

Cu câteva decenii în urmă, și poate chiar numai cu câțiva ani, o astfel de aventură n-ar fi fost prea complicată pentru imperialismul american. Cîteva canoaniere purtînd pavilionul cu ăungi și stele ar fi apărut în porturile țării care nu vroia să se supună. Tunurile ar fi vărsat foc asupra locuitorilor ei și totul ar fi intrat în ordinea... doctrinei Monroe.

În 1895, Olney, Secretar de Stat al S.U.A. din acea vreme, declara cu cinism: „În momentul de față, Statele Unite se bucură de fapt de drepturi suverane pe acest continent (adică american) și hotărîrea lor are putere de lege în toate cazurile cînd găsesc cu cale să intervină”.

În 1906, președintele S.U.A., Theodore Roosevelt, referindu-se la „doctrina Monroe”, proclama fără pic de jenă „dreptul” S.U.A. de a exercita în America Latină funcții de „poliție internațională” și de a interveni cu forța armată în treburile interne ale Statelor latino-americane.

După care, la numai un an, declarațiile au fost însoțite de focul ucigaș al tunurilor. Așa s-a întâmplat în Cuba, Mexic, Haiti, Republica Dominicană, Nicaragua. Panama: în cursul unei jumătăți de secol toate aceste state au fost victime ale unor intervenții armate, ale agresiunii imperialiste americane. Dar mai sînt și astăzi unii care tinjesc după vremurile de atunci. În numele lor ziarul „Daily Mirror” a scris: „Dacă O.S.A. refuză să-și asume răspunderile ce-i revin, va fi de datoria Washingtonului s-o facă”. Disperarea ziarului american vădește că Washingtonul nu mai poate avea deplină încredere nici măcar în O.S.A., deoarece guvernele latino-americane, oricît de docile ar fi do'arului, trebuie să țină seama de valoarea opiniei publice. Referindu-se la ple-

nurile clicii militariste americane împotriva Cunei, comentatorul Drew Pearson a dezlăuit că grupul mixt al șefilor de stat major de la Washington a recomandat guvernului Eisenhower „să înceapă imediat o intervenție militară în Cuba”. Discuția din Consiliul de Securitate, ca și evenimentele ce au precedat-o, au arătat, însă, că realizarea acestor planuri criminale nu-i de fel ușoară, așa cum își închipuiseră capetele înfierbîntate de la Washington. S-a dovedit că poporul Cunei are mai mulți prieteni decît credea clică militaristă americană.

„Insemnătatea politică mondială a evenimentelor din Cuba — scria recent săptămînalul vest-german „Deutsche Woche” — rezidă în faptul că aici a fost pus pentru prima dată sub semnul întrebării acest „sistem” (este vorba de supremația S.U.A. în America Latină — N. R.) că pentru prima dată un stat american s-a sustras acestui „sistem”. După măsurile luate în prealabil, naționalizarea societăților petrolifere ale S.U.A. în Cuba și sistarea importului de zahăr cuban în S.U.A. acest

rican este desigur ușor de înțeles. Și anume, din două motive: pierderea feudei pe care a reprezentat-o Cuba pe vremea lui Batista și, lucru poate și mai important, perspectiva întinderii „molimei cubane” în întreaga Americă Latină.

Cuba acționează cu fermitatea pe care i-o inspiră justețea cauzei revoluției populare și siguranța de a avea prieteni de nădejde. În cuvîntarea rostită la Congresul cadrelor didactice din R.S.F.S.R., tovarășul N. S. Hrușciiov a spus: „Timpurile cînd S.U.A. puteau să dicteze au trecut, Uniunea Sovietică își ridică glasul și întinde o mînă de ajutor poporului cuban care luptă pentru independență. Popoarele țărilor socialiste vor ajuta frașilor lor din Cuba să-și apere independența, pentru a face să eșueze blocada economică proclamată în prezent de S.U.A. împotriva Cunei. În caz de necesitate, artileria sovietică își va sprijini poporul cuban cu focul armelor lor rachetă, dacă forțele agresive de la Pentagon ar cuteza să înceapă o agresiune împotriva Cunei”. Declarația lui N. S. Hrușciiov a fost salutată

O unitate a forșelor armate revoluționare cubane.

lucru a devenit evident din punct de vedere politic, atunci cînd președintele Consiliului de Miniștri al U.R.S.S., Hrușciiov, a declarat că Uniunea Sovietică este gata să sprijine Cuba nu numai împotriva blocadei economice a S.U.A. ci și în cazul unei intervenții armate americane... Politica Statelor Unite a înțeles că aici s-a deschis pentru prima dată o breșă în doctrina Monroe. Exemplul lui Fidel Castro a arătat Statelor Unite că într-adevăr a trecut vremea cînd invocarea doctrinei Monroe și a tratatelor rezultate din aceasta erau suficiente pentru a transfera, ma întreg continentul american într-un domeniu absolut al S.U.A. Căzul Cunei creează o nouă situație istorică și prin urmare o nouă situație politică pentru Statele Unite”.

În lumina celor de mai sus, disperarea imperialismului ame-

cu un uriaș entuziasm de popoarele întregii lumi și în mod deosebit de popoarele care își apără independența națională în fața injuncțiilor imperialismului american.

Evenimentele din Cuba dovedesc că viața mătură din cale tot ceea ce nu corespunde spiritului vremii. Ele au consfințit faptul că doctrina Monroe și-a trăit traiul, a murit cum se spune de moarte naturală. Acum, rămășițele acestei doctrine trebuie îngropate așa cum se îngroapă orice trup mort, ca să nu infecteze aerul prin descompunere.

Africa respinge colonialismul

Congo repetă istoria multor altor regiuni ale lumii, în trecut înrobite de colonialiști.

Pe un aeroport sovietic un „Il-18” încarcă ajutoare pentru Congo.

Sprijiniți de aliații lor din N.A.T.O., colonialiștii belgieni n-au vrut să se impace cu existența unui stat independent pe teritoriul fostei colonii belgiene cu o suprafață de multe ori mai mare ca aceea a metropolei, cu cei 13.000.000 de locuitori ce alcătuiau o forță de muncă extrem de ieftină, cu imensele bogății naturale, printre care uraniu, cupru etc. Tulburările au început în primele zile ale acestei luni, imediat după ce salvele de saluț și marșurile solemne au încetat și noul stat se pregătea să treacă la munca cotidiană.

După ce în timpul alegerilor premergătoare proclamării Republicii Congo, autoritățile coloniale au mizat pe anumiți lideri politici locali aflați în solda lor (ca, de pildă, pe „Partidul Național al Progresului” denumit de popor prin asonanță cu denumirea sa prescurtată, „Pene Toto”, ceea ce în limba baluba înseamnă: lacom de bani), vechii stăpîni au căutat să convină omenirea că congolezii nu se pot conduce singuri, că independența înseamnă haos; aceste idei urmau să fie „demonstrate” cu scopul evident ca alte colonii să fie împiedicate la rîndul lor să scuture jugul asupririi coloniale.

Cu numai o lună în urmă, cu prilejul proclamării independenței Congoului, revista belgiană „Pourquoi pas” scria: „Congo este o pradă gigantică. Este inevitabil ca ea să trezească poftă”. Și, într-adevăr, a trezit. Unități belgiene de parașutiști au fost trimise pe calea aerului la Leopoldville, Elisabethville și în alte localități ale Congoului. Cu sprijinul Washingtonului, Londrei și Parisului, Belgia a trecut la o agresiune premeditată împotriva poporului congolez.

Un anume Chombe, reprezentant al societății monopoliste belgiene „Union Minière”, încearcă acum, cu sprijinul trupelor belgiene, să joace rolul murdar de acolit al intervențiștilor străini, făcînd eforturi să rupă de Republica Congo bogata provincie Katanga — parte integrantă a republicii. În cercurile bine informate se arată că actuala activitate febrilă a Belgiei în Katanga se explică în primul rînd prin faptul că după proclamarea independenței Republicii Congo, această republică trebuie să devină stăpînă pe o mare cantitate de acțiuni de care dis-

puneau pînă în prezent cele mai mari societăți belgiene, strîns legate de monopolurile americane. De aceea, aceste societăți sînt acum gata să pună în primejdie cauza păcii cu scopul de a smulge aceste acțiuni din mîinile poporului congolez — adevăratul lor stăpîn. Iată adevărata cauză a strigătelor isterice ale lui Chombe și ale stăpînilor lui străini despre „pericolul comunist” care ar plana deasupra Katangăi.

În ciuda manevrelor lor, colonialiștii au pierdut, însă, terenul. Cu toate că au încercat și încearcă să trăgăneze evacuarea, trupele belgiene vor trebui în cele din urmă să renunțe la ocupație. Este adevărat că rezoluția Consiliului de Securitate nu a fost încă pusă în aplicare, Belgia continuînd să-și facă simțită prezența abuzivă în Congo. Dar mobilizarea opiniei publice în sprijinul luptei drepte a poporului congolez constituie un factor capabil să frneze poftele colonialiștilor.

Congolezii n-au luptat pentru libertate ani și ani de zile ca să renunțe la ea atît de repede sau ca să dea prilej imperialiștilor să-i înrobească din nou prin alte mijloace. În fața atît rilor ultracolonialiștilor, ei își string rîndurile. Primul ministru congolez Lumumba a declarat: „Vrem să avertizăm pe oricine va încerca să ocupe Congo prîn forță militară că ne vom apăra”.

Acțiunea poporului congolez de respingere a intervenției coloniale se bucură de sprijinul și simpatia tuturor popoarelor lumii. Cauza dreaptă a independenței Republicii Congo va triumfa!

Este semnificativ că, apărîndu-și libertatea și independența, popoarele din Cuba, Congo și din alte țări apelează la ajutorul statelor socialiste și în primul rînd la acela al Uniunii Sovietice, care a venit o dată mai mult prompt și eficient. „Popoarele le este lehamite de politica Wall Street-ului și a Departamentului de Stat, sublinia ziarul argentinian „Conductor”. Ele strigă: destul! și în treacăt dau cite o lovitură în spate domnilor de teapa lui Li Sin Man, Menderes și Kiși. Popoarele vor fericire, pace și independență și de aceea resping diplomația yankeilor”.

Evenimentele din Cuba și Congo arată limpede că în situația internațională actuală nu mai e loc pentru doctrine perimate de tipul doctrinei Monroe sau de încercări de a menține cu orice chip colonialismul.

Sfera imperialismului și colonialismului se strîmtează necontenit. Și, dimpotrivă, crește sfera popoarelor care își cuceresc și își apără independența națională. Roata istoriei nu poate fi întoarsă înapoi.

I. Manea

SĂPTĂMÎNA